

ÅRSRAPPORT 2015

SPAREKASSEN **DJURSLAND**

Cvr.nr. 70558114

Årsrapport 2015

SPAREKASSEN DJURSLAND

Langgade 42, Vivild, 8961 Allingåbro
Telefon 86 48 60 22 – Telefax 86 48 68 19
CVR-nr. 70558114
Internet: www.spardjurs.dk
E-mail : mail@spardjurs.dk

Indholdsfortegnelse:

Påtegninger

Side 2	Ledelsespåtegning
Side 3	Den uafhængige revisors erklæringer

Ledelsesberetning

Side 4	Ledelsesberetning
Side 18	Risikostyring
Side 23	Strategiske alliancer og samarbejdspartnere

Årsregnskab

Side 24	Resultat- og totalindkomstopgørelse for 2015
Side 25	Balance pr. 31.12.2015
Side 27	Egenkapitalopgørelse for 2015
Side 28	Noter – anvendt regnskabspraksis
Side 34	Noter – usikkerhed og skøn
Side 41	Noter – hoved- og nøgletal
Side 42	Noter – resultatopgørelse og balance
Side 52	Noter – eventualforpligtelser
Side 55	Kapitalopgørelse

Sparekassens afdelinger:

Allingåbro	Hovedgaden 82, 8961 Allingåbro Tlf. 86 48 17 55
Auning	Centervej 8, 8963 Auning Tlf. 86 48 47 66
Grenaa	Sønderport 2, 8500 Grenaa Tlf. 87 79 79 79
Hornslet	Tingvej 10A, 8543 Hornslet Tlf. 87 62 17 17
Knebel	Knebel Bygade 21 A, 8420 Knebel Tlf. 87 52 13 20
Ryomgård	Vestergade 39, 8550 Ryomgård Tlf. 86 39 43 55
Vivild - hovedkontor	Langgade 42, Vivild, 8961 Allingåbro Tlf. 86 48 60 22

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 for Sparekassen Djursland.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af Sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af Sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i Sparekassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som Sparekassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Vivild, den 25. februar 2016

Direktion

Peter Lading Sørensen

Bestyrelse

Christian St. Nielsen
formand

Christian Greve

Palle Knudsen

Karen F. Lisvad
medarbejdervalgt

Paul Busk Jensen
næstformand

Pernille Bønlokke

Leif Rygaard Jensen*

Lene Brejnegaard

Jan Ellegaard
medarbejdervalgt

*Uafhængigt bestyrelsesmedlem med særlige faglige kvalifikationer jfr. revisionsudvalgsbekendtgørelsen.

Til repræsentantskabet i Sparekassen Djursland

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Sparekassen Djursland for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter – herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for sparekassens udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af sparekassens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, og om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af Sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til lov om finansiell virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Skive, den 25. februar 2016

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Michael Laursen
statsautoriseret revisor

Årsrapporten for 2015 i overskrifter:

Årets resultat før skat udgør 12,2 mio. kr., og må betegnes som værende tilfredsstillende set i lyset af den fortsat svage konjunkturudvikling og det historiske lave renteniveau. Øgede netto rente- og gebyrindtægter og fokus på omkostninger er medvirkende årsag til det tilfredsstillende resultat. Desuden beskriver følgende hovedoverskrifter året 2015, som er påvirket af Sparekassens fusion med Vistoft Sparekasse medio august 2014, og køb af kunderne i Sparekassen Kronjyllands Tved afdeling i foråret 2015:

- forretningsomfanget er øget med 8,1 %
 - » stigning i udlån på 2,6 %
 - » stigning i indlån på 11,4 %
 - » stigning i eventualforpligtelser (garantier) på 9,1 %
- øgede netto rente- og provisionsindtægter med 8,0 mio. kr.
- omkostninger til personale og adm. øget med 3,8 mio. kr.
- øgede nedskrivninger med 4,5 mio. kr.
- tilbageført værdiregulering med 6,0 mio. kr.
- fortsat solid likviditet
- øget solvensoverdækning - aktuel overdækning på 6,5 %-point
- forventning til 2016 om en beskeden organisk vækst og et resultat på 20 - 25 mio. kr. før kursreguleringer, nedskrivninger og skat.

Hovedaktivitet

Sparekassen er et lokalt funderet pengeinstitut, hvis hovedaktivitet er almindelige pengeinstitutforretninger, hvorved forstås: modtage indlån, yde lån og kreditter, handel med værdipapirer og valuta. Desuden rådgiver Sparekassen omkring finansiering, investering, pension, bolighandel, forsikring m.v. Hovedparten af kunderne i Sparekassen er private kunder og lokale erhvervsdrivende.

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivning på udlån, hensættelse til garantier, værdiansættelse af domicilejendomme, udskudte skatteaktiver, aktiver i midlertidig besiddelse, immaterielle aktier og til Sparekassens beholdning af unoterede aktier i sektorejede selskaber.

Ledelsen vurderer, at usikkerheden er på et niveau, der er forsvarligt i forhold til årsrapporten. Der henvises til anvendt regnskabspraksis i note 1 samt til note 2, hvor væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger i årsrapporten omtales.

Usædvanlige forhold

Køb af Sparekassens Kronjyllands kunder i deres Tved afdeling

Sparekassen og Sparekassen Kronjylland indledte i begyndelsen af 2015 forhandlinger om Sparekassens køb af Sparekassen Kronjyllands kunder i deres Tved afdeling. Sparekassen er yderst tilfreds med, at aftalen om købet af kunder faldt på plads, således at overdragelsesaftalen kunne underskrives pr. 8. april 2015. Købet er en fortsat styrkelse af Sparekassens position på Djursland, og ikke mindst på Mols, hvor Sparekassen nu er eneste pengeinstitut. Købet har betydet følgende for Sparekassen:

- 1.185 nye kunder
- 250 nye garantier som har tilført garantkapital for 4,0 mio. kr.
- Udlån og garantier er øget med ca. 55 mio. kr.
- Indlån er øget med ca. 90 mio. kr.

Kunderne fra Tved afdelingen er kunder i Sparekassens afdeling i Knebel, som ligeledes er tilført medarbejdere fra Sparekassen Kronjyllands afdeling i Tved.

Sommerhusgrunde i Fjellerup

Grundene er ultimo 2014 overtaget af Sparekassen, og engagementet med erhvervskunden er gjort op.

Sparekassen overtog 35 grunde, og havde selv 4 grunde opført i balancen under midlertidig besiddelse. Beholdningen er ved mæglers hjælp nu nedbragt til 26 grunde, som står opført i balancen til forventet salgspris minus omkostninger.

Sparekassen har ultimo maj 2013 anmodet SKAT om nedsættelse af ejendomsskatten på grundene, idet grundværdierne på disse grunde er optaget til en langt højere kvadratmeterpris end på tilsvarende grunde i området. SKAT har påbegyndt behandlingen af klagen, men Sparekassen har fortsat ikke modtaget en afgørelse fra SKAT.

Garantiformuen og Afviklingsformuen

Garantiformuen er oprettet ved lov om en indskyder- og investorgarantiordning, og har pr. 1. juni 2015 overtaget alle aktiver og passiver fra Garantifonden for indskydere og investorer, som samtidig er ophørt. Garantiformuen er den danske indskyder- og investorgarantiordning, som administreres af Finansiell Stabilitet. Garantiformuens formål er at yde dækning til indskydere og investorer i institutter, der er omfattet af Garantiformuens dækningsområde, i tilfælde af rekonstruktionsbehandling eller konkurs. Der skal ikke betales til ordningen i 2016, da formuen er tilstrækkelig.

Som følge af lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder, der trådte i kraft den 1. juni 2015, har Finansiell Stabilitet igangsat opbygningen af **Afviklingsformuen**, der skal udgøre mindst 1 % af de omfattede virksomheders dækkede indskud. Afviklingsformuen opbygges ved bidrag fra virksomhederne, og skal som udgangspunkt være opbygget senest ved udgangen af 2024.

Afviklingsformuen kan anvendes til at yde garantier, give lån mv. i forbindelse med anvendelse af restrukturerings- og afviklingsforanstaltningerne. Formuen kan også i særlige tilfælde anvendes til direkte at dække tab i virksomheden, når der først er nedskrevet eller konverteret passiver svarende til mindst 8 % af virksomhedens passiver. Formuen kan i denne situation bidrage med midler svarende til op til 5 % af virksomhedens passiver.

Sparekassens bidrag til ordningen er minimalt i.f.t. tidligere bidrag til Garantifonden.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Det regnskabsmæssige resultat for året 2015 blev et **overskud på 12,2 mio. kr. før skat** mod 10,2 mio. kr. i 2014.

Resultatopgørelse i sammendrag (i 1.000 kr.)	2015	2014
Netto renteindtægter	54.837	54.632
Udbytte af aktier og netto gebyr- og provisionsindtægter	27.611	19.775
Netto rente- og gebyrindtægter	82.448	74.407
Andre driftsindtægter	6.061	1.124
Udgifter til personale og administration	55.823	52.038
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	3.073	1.969
Andre driftsudgifter	3.668	2.934
Resultat før nedskrivning, kursregulering og skat	25.945	18.590
Nedskrivning på udlån m.v.	10.930	6.405
Resultat	15.015	12.185
Kursreguleringer	-2.865	-2.027
Resultat før skat	12.150	10.158

Resultat før nedskrivninger, kursregulering og skat stiger fra 18,6 mio. kr. i 2014 til 25,9 mio. kr. i 2015, eller med 7,4 mio. kr. svarende til 39,6 %. Stigningen skyldes bl.a. følgende forhold:

Netto renteindtægter stiger marginalt fra 54,6 mio. kr. i 2014 til 54,8 mio. i 2015. Hvilket anses som tilfredsstillende set i lyset af fortsat faldende renteniveau og kundernes forhandlingskraft, og kan primært tilskrives det øgede forretningsomfang, samt Sparekassens fokus på at holde en fornuftig rentemarginal.

Udbytte af aktier og netto gebyr- og provisionsindtægter stiger fra 19,8 mio. kr. i 2014 til 27,6 mio. kr. i 2015. Stigningen skyldes øgede provisionsindtægter som følge af øget forretningsomfang, forårets konverteringsaktivitet som følge af gunstige belåningsmuligheder i realkreditte samt fokus på tilpasning af gebyrer, således at der betales for den ydelse der udføres.

Andre driftsindtægter udgør ultimo 2015 6,1 mio. kr. Andre driftsindtægter består af tilbageførte overtagne nedskrivninger fra Vistoft Sparekasse og kunderne fra Tved afdelingen, idet flere kunder med nedskrivning har nedbragt deres engagement med Sparekassen efter konverteringen. Desuden dækker posten over tilbageført værdiregulering af udlån i forbindelse med fusion med Vistoft Sparekasse. Samme forhold gør sig gældende, at kunderne som begrundede værdireguleringen, har nedbragt eller flyttet deres engagement med Sparekassen. Endelig dækker posten over lejeindtægter fra udlejning af Sparekassens ledige lokaler.

Udgifter til personale og administration stiger fra 52,0 mio. kr. i 2014 til 55,8 mio. kr. i 2015. Stigningen dækker over stigende udgifter til personale med 1,4 mio. kr., som primært skyldes øgede lønudgifter som følge af overtaget medarbejdere fra Sparekassen Kronjylland, samt indgået fratrædelsesaftale med tidligere direktør i Vistoft Sparekasse. Desuden stiger øvrige administrationsudgifter fra 17,7 mio. kr. i 2014 til 20,1 mio. kr. i 2015 – en stigning på 2,4 mio. kr. som primært kan henføres til øgede IT-omkostninger. Sparekassens omkostninger til lønsumsafgift andrager 3,8 mio. kr.

Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver stiger fra 2,0 mio. kr. i 2014 til 3,1 mio. kr. i 2015 eller med 1,1 mio. kr. Stigning kan primært henføres til afskrivning på immaterielle aktiver - kunderelationer opstået i forbindelse med fusion og køb af kunder.

Andre driftsudgifter stiger fra 2,9 mio. kr. i 2014 til 3,7 mio. kr. i 2015. Posten dækker over betaling til Indskydergarantifonden, udgifter til garant- og repræsentantskabsmøde samt udgifter forbundet med sommerhusgrundene i Fjellerup.

Den samlede driftspåvirkning fra nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er opgjort til 10,9 mio. kr. mod en driftspåvirkning på 6,4 mio. kr. i 2014.

Den samlede kursregulering er i 2015 negativ med 2,9 mio. kr. mod en negativ kursregulering i 2014 på 2,0 mio. kr.

Sammenligning af årets resultat med tidligere offentliggjorte forventninger

Forventningerne til resultatet for 2015 før kursreguleringer, nedskrivninger og skat var ved aflæggelse af halvårsrapport for 2015 på 22 – 26 mio. kr.

Det realiserede resultat blev på 25,9 mio. kr., hvilket svarer til de udmeldte forventninger, og kan primært forklares med ovenstående forhold.

Poster i resultatopgørelse og balance

Renteindtægter er marginalt stigende fra 2014 til 2015, og udgør henholdsvis 62,8 mio. kr. i 2015 mod 62,4 i 2014. Der er tale om en stigning i renteindtægter af udlån m.v. på 3,1 mio. kr. mens rente af obligationer er faldet med 2,7 mio. kr.

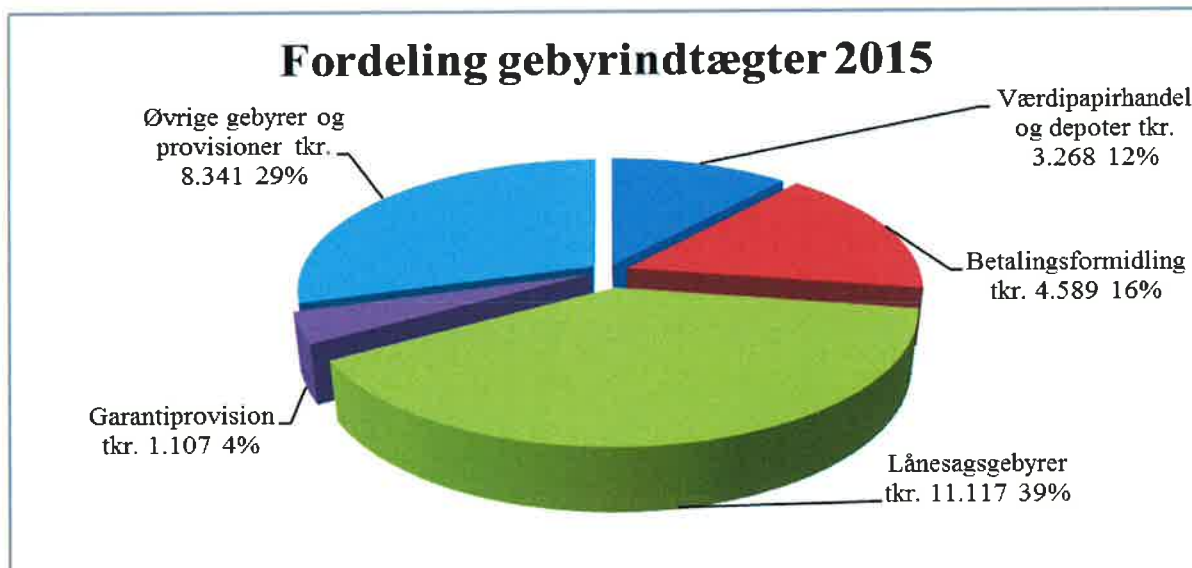
Stigningen i rente af udlån m.v., der udgør 5,7 %, skyldes primært et øget forretningsomfang. Sparekassens konkurrencedygtige produkter med favorable rente: Spar Djurs Boliglån, EKSTRA-løn og EKSTRA-ung, presser derimod Sparekassens indtjening. Udlån, hvor det har været nødvendigt at nedsætte eller nulstille renten, udviser en stabil og faldende tendens fra 2012 - 2015. Andelen af tilgodehavender med nulstillet rente udgør således 0,85 % i 2015, 0,85 % i 2014, 3,53 % i 2013 og 4,89 % i 2012.

Renteudgifter Sparekassen har god likviditet – en likviditet, som forsøges placeret i obligationer, for derved at generere afkast. Det betyder, at Sparekassen i perioder trækker på kreditfaciliteter i andre pengeinstitutter. I 2015 er der betalt rente til andre pengeinstitutter med 0,1 mio. kr.

Renteudgiften til indlån m.v. falder fra 6,9 mio. kr. i 2014 til 5,1 mio. kr. i 2015. Et fald på 1,7 mio. kr. svarende til 25,0 %. Faldet afspejler Sparekassens tilpasning til det generelt fortsat faldende renteniveau for indlån.

Rente til efterstillede kapitalindskud stiger fra 0,8 mio. kr. i 2014 til 2,7 mio. kr., og dækker over rente til supplerende kapital tegnet i september måned 2014.

Posten **gebyrer og provisionsindtægter** stiger fra 19,9 mio. kr. i 2014 til 28,4 i 2015 – en stigning på 8,6 mio. kr. Posten er påvirket af stigende gebyrindtægter vedrørende betalingsformidling, idet denne post stiger fra 4,2 mio. kr. i 2014 til 4,6 mio. kr. i 2015. Lånesagsgebyrer stiger ligeledes fra 7,0 mio. kr. i 2014 til 11,1 mio. kr. i 2015, hvilket primært kan forklares med stor konverteringsaktivitet i foråret 2015. Indtjeningen på realkreditlån formidlet via Totalkredit er påvirket af Totalkredits modregningsret såfremt, en kunde misligholder sine forpligtelser. Denne ret har Totalkredit benyttet sig af syv gange i 2015, og dermed en modregning på i alt kr. 1,2 mio. kr. Øvrige gebyrindtægter udgjorde i 2014 5,5 mio. kr., mens posten i 2015 udgør 8,3 mio. kr. Stigningen skyldes bl.a. øget provision på formidling af skadesforsikringer. Posten generelt er positivt påvirket af et stigende forretningsomfang.

Gebyrindtægterne fordelt på hovedgrupper.

Netto rente- og gebyrindtægter udviser en stigning, idet de i 2014 udgjorde 74,4 mio. kr., og i 2015 udgør de 82,4 mio. kr. Sparekassens primære indtægter viser således en tilfredsstillende udvikling, og vil fortsat være et fokusområde i de kommende år, således at der fortsat kan realiseres fornuftige basisindtægter.

Kursregulering af obligationer, aktier, valuta, pantebreve m.v. udviser et tab i 2015 på 2,9 mio. kr. mod et tab på 2,0 mio. kr. i 2014. I 2015 udgør kurstab på obligationsbeholdningen 7,5 mio. kr. mod et tab på 7,6 mio. kr. i 2014. For aktiernes vedkommende er der i 2015 tale om en kursgevinst på 3,8 mio. kr. mod en gevinst på 5,1 mio. kr. i 2014. Resultatet i 2014 var i høj grad positivt påvirket af salget af Nets Holding A/S til Nassa A/S i sommeren 2014 – en handel, som for Sparekassen betød en positiv kursregulering på 6,5 mio. kr. Kursregulering m.v. af øvrige poster, der omfatter udlån til dagsværdi, valuta og øvrige aktiver, er positiv med 0,8 mio. kr. i 2015 og positiv med 0,4 mio. kr. i 2014.

Aktiebeholdningen har også i 2015 alene bestået af unoterede aktier i sektorejede selskaber. Sparekassens bestyrelse beslutning om midlertidigt at forlade markedet for børsnoterede aktier og investeringsbeviser, er fortsat strategien for investering af Sparekassens overskudslikviditet. Sektorselskaberne er blandt Sparekassens samarbejdspartnere, og beholdningen er ultimo 2015 opgjort til 38,4 mio. kr.

Andre driftsindtægter udgør i 2015 6,1 mio. kr. – en indtægt, som udgøres af tilbageførte værdireguleringer på udlån fra Vistoft Sparekasse og kunderne fra Sparekassen Kronjyllands Tved afdeling, idet der er tale om kunder, som efter konverteringen har nedbragt deres engagement med Sparekassen. Endvidere indeholder posten huslejeindtægter for udlejning af ledige lokaler i Sparekassen.

Udgifter til personale og administration er stigende fra 52,0 mio. kr. i 2014 til 55,8 mio. kr. i 2015. De samlede personaleudgifter er steget med 1,4 mio. kr., hvilket primært kan tilskrives fusionen og købet af kunder.

Sparekassens organisation er tilpasset således at alle Sparekassens større erhvervskunder er overflyttet til en central erhvervsafdeling i Vivild afdeling. Norddjurs afdelingerne: Allingåbro, Auning og Grenaa samt Syddjurs afdelingerne: Ryomgård, Hornslet og Knebel har fælles ledelse i form af en privatkundedirektør, og betjener nu primært private kunder og mindre erhvervskunder. Vivild afdeling er således bemanded med Sparekassens erhvervsafdeling samt Sparekassens stabsafdelinger - dog således, at rådgivere fra andre afdelinger også bemander afdelingen i det omfang kunderne efterspørger rådgivning i Vivild. Organiseringen skal sikre, at alle Sparekassens kunder betjenes af medarbejdere med de relevante kompetencer.

Øvrige administrationsudgifter stiger fra 17,7 mio. kr. i 2014 til 20,1 mio. kr. i 2015. Sparekassen har stort fokus på omkostningsreduktion, og målet er således, at leve op til målene for basisindtjening pr. omkostningskrone (1,40) og for indtjening pr. omkostningskrone (1,25) anført i Sparekassens forretningsmodel.

Andre driftsudgifter udgør 3,7 mio. kr. i 2015 mod 2,9 mio. kr. i 2014.

Nedskrivninger på udlån m.v. Årets nedskrivninger på udlån og hensættelser til garantier påvirker regnskabet med 10,9 mio. kr. i 2015 mod 6,4 mio. kr. i 2014. Nedskrivningerne er fordelt med 9,5 mio. kr. som individuelle nedskrivninger, og 0,7 mio. kr. som gruppevis nedskrivninger. Desuden en positiv værdiregulering af overtagne aktiver på 0,7 mio. kr.

Nedskrivningerne er foretaget på både erhvervs- og privatkundeengagementer. Ultimo 2015 er der i alt foretaget individuelle nedskrivninger med 29,9 mio. kr., hvoraf 15,9 mio. kr. relaterer sig til erhvervskundeengagementer svarende til 53,2 % af de samlede individuelle nedskrivninger. Sparekassen havde i august 2015 inspektion fra Finanstilsynet, hvor Sparekassen var igennem en ordinær inspektion. Inspektionen betød en mer-nedskrivning på 3,5 mio. kr. på kunder, som Sparekassen i forvejen har nedskrevet på. Jf. lovgivningen har Sparekassen offentliggjort Finanstilsynets redegørelse på www.spardjurs.dk.

Der er ultimo 2015 i alt foretaget gruppevis nedskrivninger med 4,2 mio. kr. mod 3,2 mio. kr. ultimo 2014. Mernedskrivningen på 1,0 mio. kr. dækker over flere forhold. Estimerede tabsprocenter på kunder der indgår i modellen for gruppevis nedskrivninger er ultimo 2015 generelt højere end ultimo 2014, og antallet af eksponeringer der indgår i modellen, er øget som følge af øget forretningsomfang. I forbindelse med fusionen mistes tabshistorikken på kunder der indgår i modellen, hvorfor der er bogført 0,3 mio. kr. som gruppevis nedskrivninger relateret til kunder konverteret fra Vistoft Sparekasse. Denne nedskrivning reguleres i takt med, at tabshistorikken opbygges.

Årets nedskrivningsprocent stiger fra 0,6 % i 2014 til 1,0 % i 2015. Forklaringen skal især findes i udviklingen i specielt Sparekassens største landbrugskunder. Ligeledes stiger den akkumulerede nedskrivningsprocent fra 2,6 % i 2014 til 3,3 % i 2015.

I forbindelse med fusionen og købet af kunder er der bogført værdireguleringer på overtagne udlån med et beløb svarende til 34,1 mio. kr., hvor af 8,0 mio. kr. efterfølgende er tilbageført.

Værdireguleringerne udgør ultimo 2015 26,1 mio. kr., og der er i 2015 tilbageført værdireguleringer med kr. 6,0 mio. kr. Reguleringerne indgår ikke i Sparekassens nedskrivningssaldo, men er modregnet direkte i Sparekassens udlån. Fratrækkes reguleringerne den driftsmæssige påvirkning af Sparekassens egne nedskrivninger, er der en driftspåvirkning vedrørende nedskrivninger og værdireguleringer på 4,9 mio. kr. i 2015.

Resultatet før skat udgør 12,2 mio. kr., og skatten er beregnet til 2,4 mio. kr. **Årets resultat** bliver således på 9,8 mio. kr. mod 8,6 mio. kr. i 2014.

Balancen

Den samlede balance er steget med 11,6 % i 2015 til i alt 1.552,5 mio. kr. mod 1.391,6 mio. kr. i 2014. **Indlån** er steget til 1.314,6 mio. kr. i 2015 mod 1.180,1 mio. kr. i 2014 svarende til en stigning på 11,4 %. **Udlån** stiger ligeledes fra 754,8 mio. kr. i 2014 til 774,4 mio. kr. i 2015 svarende til en stigning på 2,6 %.

Det øgede forretningsomfang er i høj grad medvirkende årsag til ovennævnte stigninger. Købet af kunder fra Sparekassen Kronjyllands Tved afdeling har bidraget med henholdsvis 90 mio. kr. i indlån og 55 mio. kr. i udlån før nedskrivning.

Udskudt skat. Sparekassens ledelse har aktiveret udskudt skat med 5,1 mio. kr. Posten er faldet fra 6,6 mio. kr. i 2014, og faldet på 1,6 mio. kr. svarer til skat af årets resultat tillagt skat af udbytte for 2014 udbetalt i 2015, samt forskydninger i skatte- og regnskabsmæssige saldoværdier på driftsmateriel, goodwill, underskud fra tidligere år og øvrige aktiver og passiver. Ledelsen forventer, at den skattepligtige værdi af kommende års resultater - 2 til 3 år - vil overstige den aktiverede udskudte skat af underskud.

På aktivsiden i øvrigt er der tale om et **tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker og kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker** på 140,9 mio. kr. Overskudslikviditet forsøges placeret således, at der genereres størst muligt afkast, men også således at Sparekassen opfylder likviditetskravene. **Beholdningen af obligationer** er faldet med 24,6 mio. kr. til 404,2 mio. kr. **Aktiebeholdningen** falder med 3,5 mio. kr. til 38,4 mio. kr. og dækker over modsatrettede forhold. Dels er der tale om omfordeling og kursregulering af sektoraktier, og dels er der tale om, at Sparekassen i forbindelse med køb af kunder af Sparekassen Kronjylland betalte en del af den aftalte goodwill med aktier i DLR Kredit A/S – aktier til en kursværdi af 10 mio. kr.

Immaterielle aktier er ultimo 2015 opgjort til 21,7 mio. kr., og dermed en stigning på 14,5 mio. kr. i forhold til 2014. Posten relaterer sig til fusionen med Vistoft Sparekasse og købet af kunder fra Sparekassen Kronjylland. Posten består af goodwill opgjort til 11,1 mio. kr. og øvrige immaterielle aktiver – kunderelationer – opgjort til 10,6 mio. kr.

Beholdningen af ejendomme, der alene omfatter domicilejendomme, er bogført til i alt 15,7 mio. kr. Ejendommene er optaget i årsrapporten i henhold til en vurdering, foretaget af uvildig ekstern rådgiver ultimo 2013. Ejendommene er nedskrevet til vurderingen, idet der ikke er indtruffet forhold, der ændrer denne vurdering. Sparekassen ville jf. sædvandlig praksis have fået domicilejendommene vurderet ultimo 2015. Ejendommen er i forbindelse med Finanstilsynets inspektion vurderet af deres vurderingsansvarlige i sommeren 2015, hvorfor en valuar vurdering udskydes til ultimo 2016.

Sparekassens samlede forretningsomfang, der opgøres som indlån + udlån + garantier, udgør ultimo 2015 i alt 2.303,2 mio. kr. mod 2.131,1 mio. kr. ultimo 2014, svarende til en stigning på 8,1 %.

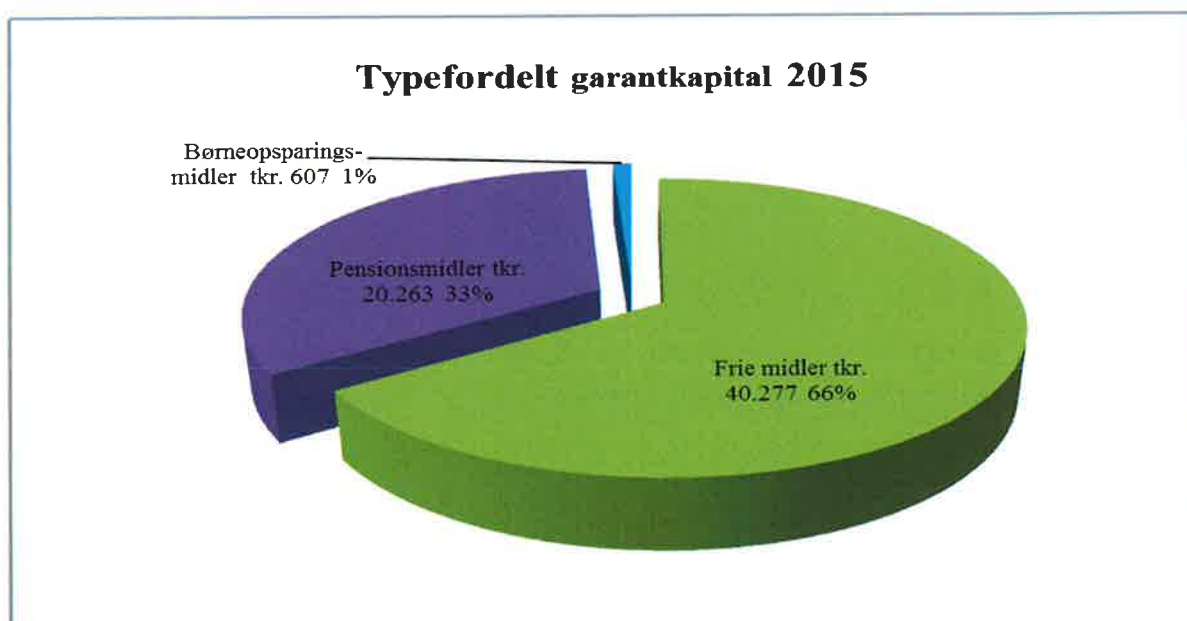
Eventualforpligtelser omfatter Sparekassens garantiforpligtelser, der primært er stillet for Sparekassens kunder som finans-, arbejds-, lånesags- og tabsgarantier. Forpligtelsen, der er specificeret i en note til årsrapporten, udgjorde ultimo 2015 i alt 214,2 mio. kr. mod 196,3 mio. kr. ultimo 2014 – en stigning 17,9 mio. kr. svarende til 9,1 %. Forpligtelsen er stigende grundet øget forretningsomfang, og grundet ændret vilkår i samarbejdet med Totalkredit A/S, idet der ved formidling af realkreditlån fra 2015, skal stilles en 6 % tabsgaranti i kombination med en modregning i provision ved kundens mislighold.

Kapitalforhold og solvens

Den samlede **egenkapital** er pr. 31.12.2015 opgjort til 170,7 mio. kr. efter at årets overskud er tillagt. Pr. 31.12.2014 udgjorde egenkapitalen 146,1 mio. kr. Årets overskud udgør 9,8 mio. kr., og der har været en tilgang i garantkapitalen på 9,9 mio. kr. – dels som følge af købet af kunder, men også som følge af eksisterende kunders tegning af garantkapital jf. Sparekassens koncepter. Der er udbetalt garantkapital for 7,6 mio. kr. En del af denne udbetalte garantkapital, er sket på Sparekassens opfordring, idet ledelsen ikke har et ønske om såkaldte storgaranter, men alene ønske om garantier med en kapital i størrelsesordenen tkr. 5 – tkr. 100. Udbetalte garantrenter i 2015 vedrørende 2014 udgør 3,1 mio. kr. minus 0,7 mio. kr. som skat af renterne, som ligeledes fratrækkes egenkapitalen.

Garantkapitalen udgør 61,1 mio. kr. i 2015 mod 58,7 mio. kr. i 2014. Antallet af garantier udgør pr. 31.12.2015 i alt 4.469.

I nedenstående graf vises Sparekassens garantkapital fordelt efter type. Sparekassen har i 2015 indfriet Finansiell Stabilitet A/S med 0,9 mio. kr. overtaget i forbindelse med fusionen. Således har Finansiell Stabilitet ikke mere garantkapital i Sparekassen.

Garantkapital fordelt på type.

Egenkapitalen består desuden af overført overskud, som ultimo 2015 udgør 92,2 mio. kr. Målet er, at posten kommer til at udgøre en større del af egenkapitalen, således at afhængigheden af garantkapital mindskes.

Endelige er der udstedt hybrid kernekapital for 15 mio. kr., som ligeledes tillægges egenkapitalen.

Sparekassen anvender standardmetoden for kredit- og markedsrisici samt basisindikatormetoden for operationelle risici, og vil løbende vurdere behovet og arbejde med, at der i risikostyringen indføres gradvist mere avancerede modeller.

Solvens og solvensbehov

Sparekassens kapitalprocent er opgjort til 17,4 % pr. 31.12.2015 mod 14,9 % pr. 31.12.2014, mens kernekapitalprocenten er opgjort til 14,1 % pr. 31.12.2015 mod 12,2 % pr. 31.12.2014. Sparekassens egentlige kernekapital udgøres af overført overskud, garantkapital og rente til garantier og hybrid kapital. Hybrid og supplerende kapital i form af efterstillede kapitalindskud medregnes ved opgørelse af kapitalgrundlaget.

Sparekassen skulle fra 1. januar 2014 følge de nye regler i CRD IV direktivet - herunder CRR forordningen - ved beregning af solvens.

Sparekassens kapitalfremskrivning viser, at Sparekassen gennem de kommende års indfasning, fortsat skal have fokus på konsolidering ved overskudsgivende drift.

De højere minimumskapitalkrav samt større krav til kvaliteten af kapitalen, vil reducere Sparekassens kapitalbuffer. Ved fuld indfasning i 2019 stiger kapitalkravet op til 13 % af risikoeksponeringen. For Sparekassen vil dette medføre et krav om minimum 123,8 mio. kr. i kapitalgrundlag. Sparekassens nuværende kapitalgrundlag kan opgøres til 166,2 mio. kr. Ud over det forventede kapitalkrav på 13 %, forventer Sparekassen at skulle opfylde et individuelt solvensbehov. Ved Sparekassens nuværende individuelle solvensbehov opgjort til 10,9 %, vil Sparekassen allerede nu kunne opfylde dette krav.

Sparekassens kapital kan sammenlignes med kapitalkravene i CRD IV, og kan illustreres således:

	Sparekassens kapitalgrundlag 2015 %	Formelt kapital- krav 2015 %	Formelt kapital- krav 2016 %	Formelt kapital- krav 2019 %
Egentlig kernekapital	13,0	4,5	4,5	4,5
Kapitalgrundlag	17,4	8,0	* 9,625	* 13,0
Solvensbehov	10,9	over 8	over 8	over 8

* heri indgår konjunkturbuffer fuldt ud.

Sparekassen skal ud over at opgøre den faktiske kapitalprocent, også opgøre det *individuelle solvensbehov*. Sparekassen vurderer løbende sin metode til opgørelse af det individuelle solvensbehov.

Opgørelsen af solvensbehovet er baseret på bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov og på Finanstilsynets vejledning herom. Sparekassen har på baggrund af det beregnede kapitalkrav opgjort en umiddelbar overdækning på 63,1 mio. kr., som udgør forskellen mellem det nuværende kapitalkrav (solvensbehov) og den faktiske kapital (kapitalprocent). Sparekassen har opgjort solvensbehovet efter en 8+ tilgang.

Det er ledelsens vurdering, at kapitalen er tilstrækkelig til at dække den risiko, der er forbundet med Sparekassens aktiviteter. Sparekassen forventer således at kunne leve fuldt ud op til kravene som de er udformet p.t.

Væsentlige uforudsete ændringer i bekendtgørelsen eller i Finanstilsynets fortolkning eller praksis for vurdering af det nødvendige solvensbehov kan medføre, at Sparekassens overdækning mindskes, og det kan ikke afvises, at en sådan ændring kan være væsentlig. Ligeledes kan fortsatte nedadgående konjunkturer og væsentlige uforudsete begivenheder hos kunder påvirke solvensbehovet væsentligt.

Sparekassen skal offentliggøre en række oplysninger - herunder det opgjorte individuelle solvensbehov. Sparekassen har valgt at offentliggøre oplysningerne på hjemmesiden www.spardjurs.dk under punktet "Om Sparekassen".

Likviditet

Sparekassen har siden 1. kvartal 2014 indberettet det nye krav til likviditet Liquidity Coverage Ratio (LCR) i henhold til de nye kapitaldækningsregler, men skal først efterleve kravet fra 1. oktober 2015, hvorefter kravet indføres frem til 2018. Sparekassen lever allerede nu op til de nye krav, idet LCR ultimo 2015 kan opgøres til 634 %. LCR beregnes som beholdning af højkvalitets likvide aktiver i forhold til netto cash-outflow over de kommende 30 dage, og indføres i perioden 2015 -2018 jf. nedenstående tabel.

	2015	2016	2017	2018
LCR >	60%	70%	80%	100%

LCR-kravet, som indføres gradvist frem mod 2018.

Sparekassens ledelse har løbende haft fokus på likviditeten, men da Sparekassen altid har haft som mål, at have en god balance mellem størrelsen af indlån og udlån - og da der dermed også i hele året 2015 har været indlånsoverskud - har likviditetssituationen aldrig været en udfordring for Sparekassen. Indlånsoverskuddet kan ultimo 2015 opgøres til 540,2 mio. kr.

Pr. 31. december 2015 er Sparekassens likviditet opgjort i henhold til det nuværende krav, og udgjorde 412,9 %. Sparekassen har herved en overdækning på 312,9 % svarende til 503,4 mio. kr. i forhold til kravene i lov om finansiel virksomhed § 152. Overdækningen er dermed komfortabelt over Sparekassens eget krav til overdækning, som til en hver tid skal være over 50 %.

Sparekassen har således et stærkt likviditetsberedskab, og en stresstest som gennemføres løbende, viser da også at Sparekassen har tilstrækkelig likviditet på både kort og lang sigt.

Samtidig udgjorde udlånsprocenten – udlån tillagt nedskrivning i forhold til indlån – 61,5 %.

En specifikation af Sparekassens indlånsbestand pr. 31. december 2015 viser, at en stor del af Sparekassens indlån fortsat er dækket af Garantiformuen – hele 85,1 %.

Ledelsen vurderer fortsat, at Sparekassen har tilstrækkelig likviditet til at gennemføre driften i 2016 og 2017.

Det kan som supplerende oplysning anføres, at Sparekassen kun i meget begrænset omfang har stillet garanti for kunders optagelse af udlånslån, og derfor vil der kun blive et minimalt behov for likviditet til finansiering af disse ved udløb.

Ligeledes kan det oplyses, at Sparekassen ikke har hjemtaget realkreditlån i Sparekassens ejendomme.

Tilsynsdiamanten

Finanstilsynet har udviklet en model kaldet ”*Tilsynsdiamanten*”, som på fem opstillede grænseværdier vurderer på et pengeinstituts styrke og risikoeksponering.

Til sammen skal de fem parametre give et billede af, om de danske pengeinstitutter drives med fornuftig risiko, og om pengeinstitutterne er finansielt robuste.

De fem parametre er:

- Summen af store eksponeringer (under 125 procent af kapitalgrundlaget).
- Udlånsvækst (mindre end 20 procent pr. år).
- Ejendomsudlån – brancherne fast ejendom og gennemførsel af byggeprojekter (mindre end 25 procent af de samlede udlån).
- Stabil funding (udlån højst 1 gange arbejdende kapital)
- Likviditetsoverdækning (større end 50 procent).

Sparekassen har beregnet værdier ultimo 2015 og ultimo 2014, og af nedenstående tabel kan ses, at Sparekassen i begge år ligger komfortabelt inden for grænseværdierne.

Grænseværdierne og Sparekassens værdier ultimo 2015 og ultimo 2014:

Tilsynsdiamanten	Grænseværdier	Sparekassen Djursland pr. 31.12.2015	Sparekassen Djursland pr. 31.12.2014
Store eksponeringer	< 125 %	51,2 %	75,4 %
Udlånsvækst år - år	< 20 %	2,6 %	18,8 %
Ejendoms eksponering	< 25 %	6,02 %	4,09 %
Stabil funding	< 1,0	0,53	0,57
Likviditetsoverdækning	> 50 %	312,9 %	261,1 %

Tilsynsdiamantens grænseværdier og Sparekassens værdier ultimo 2015 og ultimo 2014.

9. juli 2015 har Finanstilsynet udsendt en justering af et pejlemærke i Tilsynsdiamanten, idet Finanstilsynet vil stramme Tilsynsdiamanten på punktet ”Store eksponeringer”.

Opstramningen skal ramme banker og sparekasser, der løber en risiko ved at have mange mellemstore udlån.

Det nye pejlemærke bestemmer, at summen af Sparekassens 20 største udlån højst må udgøre 175 % af den egentlige kernekapital, ellers vil instituttet bryde pejlemærket.

Ændringen indføres fra 1. januar 2018, og Sparekassens rapportering vil allerede i 2016 forhold sig til justeringen af pejlemærket.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke indtruffet begivenheder efter regnskabsårets slutning, som påvirker Årsrapport 2015.

Ledelsens vurdering af årets resultat

Sparekassens ledelse anser årets resultat som værende tilfredsstillende set i lyset af den fortsat svage konjunkturudvikling. Det historiske lave renteniveau betyder udfordringer omkring sikring af et tilstrækkeligt afkast af likviditeten og en fornuftig forrentning af Sparekassens udlån. Der aflæses dog øget aktivitetsniveau i basisindtjeningen i form af øgede netto rente- og gebyrindtægter.

Omkostninger til personale er stigende primært grundet øget forretningsomfang, og øvrige administrationsudgifter er stigende grundet øgede IT-omkostninger. Der er stor fokus på omkostninger og omkostningsminimering. Nedskrivning på udlån og kursregulering af aktier er på et tilfredsstillende forventet niveau. Kursregulering af obligationsbeholdningen er ikke tilfredsstillende, men kraftige fald i markedsværdierne, samt Sparekassens tilpasning af fondsbeholdningen for efterlevelse af LCR er årsag til den negative kursregulering.

Balancen, dens sammensætning og tilpassede kapitalforhold giver sammen med de personalemæssige ressourcer og et afdelingsnet, der er udbygget med afdelinger i vækstområder, et godt grundlag for Sparekassens fremtidige vækst.

Udlån og garantistillelser fordelt på brancher – herunder specielt landbrugssektoren

Sparekassens udlån og garantistillelser er fordelt med 59,1 % til private og 40,9 % til erhverv - en fordeling Sparekassen er ganske tilfreds med under hensyntagen til den økonomiske udvikling generelt. Sparekassen har naturligvis også mærket de økonomiske udfordringer, mange af kunderne har haft i forbindelse med forbigående arbejdsløshed, et presset boligmarked og ikke mindst krisen i Ukraine og i Rusland, som i høj grad har presset landbruget på indtjeningen. Sparekassen har haft få kunder, hvor den faste ejendom er endt på tvangsauktion, og medført tab for Sparekassen.

Landbrugssektoren er det største enkelterhverv Sparekassen finansierer, hvilket er ganske naturligt, da Sparekassen er placeret midt i et naturligt landbrugsområde. Mange landbrug havde vanskeligt ved at generere overskud i periode fra 2008 og frem til 2013, hvor sektoren igen oplevede en mindre fremgang – en fremgang, som desværre blev elimineret af krisen i Rusland i 2014. Det er ledelsens opfattelse, at der på nuværende tidspunkt er nedskrevet det nødvendige på landbrugsengagementerne, men er opmærksom på branchens udfordringer, og følger engagementerne tæt. Endvidere har Sparekassens ledelse imødekommet Finanstilsynets henstilling om også, at rette opmærksomhed mod engagementer, som udgør mindre end 2 % af kapitalgrundlaget. Sparekassen har således afsat 3 mio. kr. i solvensbehovet til øvrige kreditrisici – specielt rettet mod udsatte landbrugs-kunder.

Øvrige erhverv er mærket af faldende omsætning forårsaget af bl.a. forbrugernes faldende rådighedsbeløb, og naturlige forsigtighed ved lavkonjunktur og usikkerhed. Sparekassen har løbende nedskrevet på disse engagementer, når der er indtrådt OIV.

Sparekassen følger udviklingen i engagementerne tæt gennem kundernes regnskaber samt ved hyppig mødeaktivitet med væsentlige kunder.

Der henvises til note 14, hvor Sparekassens eksponering mod de enkelte brancher er opgjort.

Forventninger til 2016

Sparekassens overordnede forventning er, at 2016 lige som 2015 vil være præget af en forsigtig fremgang i økonomien – beskeden men positiv udlånsvækst, som grundet det lave renteniveau næppe vil kunne aflæses i voldsomt stigende nettorenteindtægter.

På gebyrsiden vil det spille negativt ind, at der næppe kan forventes en refinansieringsaktivitet på niveau med 2015.

Løn- og personaleomkostningerne vil stige svagt som følge af overenskomstmæssige lønstigninger og den fortsat stigende lønsumsafgift. Desuden er omkostninger til Sparekassens IT-leverandør stigende.

Fra og med 2016 skal der ikke længere indbetales til Garantifonden for indskydere og investorer, hvilket for Sparekassens vedkommende betyder en besparelse på ca. 2 mio. kr.

Det historisk lave renteniveau gør det attraktivt og muligt at anskaffe sig fast ejendom – også for 1. gangs købere såfremt kravene til økonomi opfyldes – herunder kravet om en udbetaling på min. 5 %.

Sparekassen har et veletableret filialnet med medarbejdere, som er i stand til at servicere nuværende såvel som nye kunder med en bred palet af konkurrencedygtige produkter. Sparekassen rådgiver nu godt 16.600 kunder.

Ledelsen forventer, at den basale forretning af kunderelaterede aktiviteter vil udvikle sig positivt, således at resultatet vil ligge i niveauet 20 – 25 mio. kr. før kursregulering, nedskrivning og skat.

Likviditeten vil som følge af det historiske lave renteniveau fortsat kun give et minimalt afkast, og da den længe ventede renteforhøjelse fortsat lader vente på sig, vil Sparekassen fortsat have fokus på, at ønsket om et fornuftigt rentefkast ikke resulterer i et betydeligt kurstab på obligationer. Ligeledes er der fokus på, at placering af overskudslikviditet opfylder kravene i LCR. Som nævnt vil Sparekassen være meget opmærksom på kommende rentestigninger, men uanset dette, vil en negativ kursregulering næppe kunne undgås. Beholdningen af finansielle anlægsaktier ventes at give en positiv kursregulering.

For så vidt angår nedskrivninger på udlån forventes et lavere niveau end i 2015. Kreditboniteten på alle andre områder end landbrug forventes således at udvikle sig tilfredsstillende, mens der på landbrugsområdet stadig vil være udfordringer relateret til lave afregningspriser og høj gæld. Sparekassen forventer nedskrivninger på et niveau omkring 6,5 mio. kr.

En fortsat økonomisk afmatning medfører usikkerhed om måling af Sparekassens engagementer med kunderne. Det kan således ikke afvises, at en negativ udvikling indenfor brancher, hvor Sparekassen har ikke ubetydelige engagementer samt ændrede regler eller praksis på området for måling af engagementer kan medføre yderligere nedskrivninger og hensættelser, der vil påvirke vurderingen af Sparekassens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt resultatet af Sparekassens aktiviteter for 2016, og påvirkningen kan være væsentlig.

Redegørelse om underrepræsenteret køn i Sparekassens øverste ledelse samt øvrige ledelsesniveauer

Måltal for bestyrelsen

Sparekassens ledelse tror på, at mangfoldighed er med til at skabe bedre resultater, og hjælper med til at træffe bedre beslutninger, hvorfor der arbejdes med at skabe større diversitet i organisationen. Sparekassen har et mål om at skabe en bedre balance mellem mænd og kvinder i ledelsen.

Ultimo 2015 udgør andelen af repræsentantskabsvalgte kvinder i Sparekassens bestyrelse 14,3 % svarende til 1 person. Ud fra en konkret vurdering af Sparekassens forhold, herunder navnlig den branche Sparekassen opererer inden for, samt de kompetencer der følgelig skal være til stede i bestyrelsen er forventningen, at andelen af repræsentantskabsvalgte kvinder fra 2017 udgør 28 % svarende til 2 personer.

Politik for øvrige ledelsesniveauer

Det er Sparekassens overordnede mål, at tilvejebringe en passende fordeling mellem mænd og kvinder i øvrige ledelsesniveauer.

Ved udgangen af 2015 udgør antallet af kvindelige ledere ca. halvdelen af Sparekassens ledelse. Det overordnede mål er, at fastholde antallet af kvindelige ledere på uændret niveau.

God selskabsledelse

I 2013 udsendte Komitéen for god Selskabsledelse reviderede anbefalinger for god selskabsledelse, som senest er opdateret i november 2014.

Anbefalingerne omhandler interessenternes rolle og betydning for Sparekassen samt samfundsansvar, åbenhed og transparens, det øverste og det centrale ledelsesorgans opgaver og ansvar, det øverste ledelsesorgans sammensætning og organisering, ledelsens vederlag, regnskabsaflæggelse, risikostyring og intern kontrol samt revision.

Oplysningerne om kodeks for virksomhedsledelse for Sparekassen er samlet i en redegørelse, som er offentliggjort på Sparekassens hjemmeside www.spardjurs.dk under punktet "Om Os", hvortil der henvises.

Sparekassens ledelse følger generelt anbefalingerne, og følges anbefalingerne ikke, har ledelsen redegjort om baggrunden herfor.

Sparekassen bakker desuden op om den danske regerings bestræbelse på, at sætte menneskerettigheder og klimapåvirkninger højt på dagsordenen. Sparekassen er et lokalt pengeinstitut med et udpræget lokalt sigte, og har derfor ikke specifikke politikker på disse områder.

Vederlag til bestyrelse

Ledelsens aflønning er nærmere beskrevet i årsrapportens note 9. Sparekassens ledelse har udarbejdet en løn-politik og –praksis for aflønning af ledelsen og andre ansatte med indflydelse på Sparekassens risikoprofil. Det fremgår heraf, at der ene og alene er aftalt fast aflønning.

Oplysning om ledelseshverv

Sparekassens bestyrelses- og direktionsmedlemmer beklæder følgende andre ledelseshverv:

Bestyrelsesformand Christian St. Nielsen

bestyrelsesmedlem i:

Taasti Invest A/S, CVR. nr. 10043239

Næstformand Paul Busk Jensen

bestyrelsesmedlem i:

KOBU Holding ApS, CVR.nr. 31616557
KOBU Ejendomme ApS, CVR.nr. 35208992
Medir Nordic A/S, CVR.nr. 16525197
OPA Invest ApS, CVR.nr. 29922624
Aktiv Allingåbro ApS, CVR.nr. 34733988
GKJ ApS, CVR.nr. 31933455
Djursland For Fuld Damp
Fremtidens Værksteder
Swedan Partners SIA, Letland
Meta-Plast SIA, Letland
SUPER X AB, Sverige
TJ & C Holding Ltd., Thailand

Bestyrelsesmedlem Palle Knudsen

bestyrelsesmedlem i:

Fonden Sparekassen Midtdjurs, CVR.nr. 33664842
ARKIL JV I/S, CVR.nr. 35839836

øvrige hverv:

Adm. direktør ARKIL Fundering A/S, CVR.nr. 15501545

Bestyrelsesmedlem Leif Rygaard Jensen

bestyrelsesmedlem i:

Camping Parken Herning A/S, CVR.nr. 33080158

Bestyrelsesmedlem Jan Ellegaard

bestyrelsesmedlem i:

Auning Idræts- og Kulturcenter, CVR.nr. 25793803

Bestyrelsesmedlem Pernille Bønløkke

bestyrelsesmedlem i:

Lindhardt Steffensen Advokater A/S, CVR.nr. 31622867

Bestyrelsesmedlem Christian Greve

bestyrelsesmedlem i:

Fonden Hummelmosen, CVR.nr. 12412835

Bestyrelsesmedlem Lene Brejnegaard

bestyrelsesmedlem i:

Tved Sparekasses Fond, CVR.nr. 24260496

Direktør Peter Lading Sørensen

bestyrelsesmedlem i:

Viden Djurs, CVR.nr. 10520509

Bestyrelses forslag til udbytte

Sparekassens forrentning af garantkapitalen indregnes direkte over egenkapitalen. Bestyrelsen foreslår en forrentning af garantkapitalen på 1,5 mio. kr. for regnskabsåret 2015 svarende til Nationalbankens fastsatte diskonto + 2,50 %, i alt 2,50 %.

Risikostyring i Sparekassen Djursland

Der er på alle betydende områder i Sparekassen etableret effektive risikostyringssystemer, som løbende evalueres.

Sparekassen har en tostrengt ledelsesstruktur, og der er mellem bestyrelse og direktionen udarbejdet en skriftlig aftale (§ 70-instruksen), som beskriver direktionens dispositionsmuligheder. Bestyrelsen fastsætter de overordnede politikker, mens direktionen er ansvarlig for den daglige ledelse.

Sparekassens risikoappetit er fastlagt i Sparekassens forretningsmodel, hvor der lægges afgørende vægt på, at der er sammenhæng mellem risici, indtjening, kapital og likviditet. Forretningsmodel, politikker og instrukser behandles af bestyrelsen mindst en gang årligt, og der sker løbende rapportering til Sparekassens bestyrelse om påtagede risici, og om disse risici er i overensstemmelse med den vedtagne forretningsmodel.

Den største risiko i Sparekassen Djursland er kreditrisici på udlån samt markedsrisici afledt af placering af overskudslikviditet. Udlån samt overskydende likviditet udgør langt den største del af aktivsiden, og genererer samtidig en tilsvarende stor del af indtjeningen.

På kreditsiden har Sparekassen altid haft en konservativ kreditpolitik, hvilket også er målsætningen for fremtiden.

Sparekassens central kreditafdeling følger systematisk op på kreditpolitik, instrukser, bevillingsbeføjelser og forretningsgange.

På markedsrisikoområdet har bestyrelsen besluttet, at forlade markedet for børsnoterede aktier indtil videre, samt at reducere beholdningen af virksomhedsobligationer. Disse beslutninger er truffet, for at styrke Sparekassens solvensmargin, men også for at minimere Sparekassens risici. Fremadrettet vil renterisikoen være den største risiko på markedsrisikoområdet – en risiko, som i bestyrelsens instruks til direktionen er begrænset til at må udgøre 4 %.

Risikoforhold

Det overordnede princip for Sparekassen er, at de risici som opstår i forbindelse med driften nøje overvåges, og holdes inden for de af bestyrelsen fastsatte rammer.

De fire primære risikotyper i forbindelse med driften af Sparekassen Djursland er kreditrisikoen på udlånsporteføljen, markedsrisikoen på områderne fonds og valuta, likviditetsrisikoen samt den operationelle risiko.

Kreditrisikoen defineres som risikoen for, at der opstår tab, når debitor skal tilbagebetale lån og kreditter ved forfald.

Markedsrisikoen defineres som risikoen for, at markedsværdien af en finansiel fordring ændres som følge af ændringer i rentesatser samt værdipapir- og valutakurser.

Sparekassen Djurslands likviditetsrisiko defineres som risikoen for tab som følge af manglende tilstrækkelig likviditet til opfyldelse af Sparekassens forpligtelser både generelt og i henhold til lov om finansiel virksomhed § 152. Det gælder således, at der til enhver tid skal være den tilstrækkelige likviditet på både kort og på længere sigt.

Den operationelle risiko defineres som risikoen for, at Sparekassen ikke er i stand til, at drive forretningen i fornødent omfang som følge af fejl og mangler i IT-systemer, beskadigelser på den faste ejendom og det udstyr, der anvendes i afdelingerne, samt på grund af manglende faglig kapacitet som følge af mangel på og fravær af medarbejdere.

Solvens og kapital

Ultimo 2015 kan den faktiske solvens opgøres til 17,4 % og solvensbehovet til 10,9 % efter 8+ modellen, og dermed en margin på 6,5 %-point eller 63,1 mio. kr. Der er tale om en margin, som Sparekassens ledelse er tilfreds med set i lyset af den netop gennemførte fusion og køb af kunder, og en margin som lever op til Sparekassens forretningsmodel.

Kreditrisici

Sparekassen Djursland tilstræber ved långivning, at sikre en passende spredning på kunder og brancher, således at enkeltengagementer ikke udgør nogen risiko for Sparekassens eksistens. Sparekassen har bl.a. en målsætning om, at landbrugsengagementer ikke oversiger 14 % af Sparekassens samlede udlån og garantier, og at samlet eksponering mod erhvervskunder maksimalt må udgøre 50 %.

Sparekassens udlån og garantier fordelt på brancher fremgår af note 14. Der er tale om en diversificeret udlånsportefølje, og fordelingen er overvejende i overensstemmelse med Sparekassen forretningsmodel.

Fordelingen på brancher vurderes af Sparekassens ledelse som værende fornuftig. Det vurderes, at ingen branche vil kunne true Sparekassen på trods af den nuværende økonomiske situation.

Samlet eksponering mod erhvervskunder udgør 40,9 % eller 404,7 mio. kr.

Sparekassens samlede udlån m.m. til landbrug udgør 9,3 % - en branche der er fokus på, idet indtjeningen i landbruget endnu en gang er presset, og Sparekassen har allokeret betydelige nedskrivninger til branchen. Sikkerhederne består væsentligst af pant i jord, bygninger samt bedriftens øvrige produktionsapparat.

Andel af udlån m.m. til landbrug er faldende fra 140,6 mio. kr. ultimo 2014 til 92,0 mio. kr. ultimo 2015 eller et fald på 34,6 %. Faldet kan primært henføres til væsentlige kreditter og garantier ultimo 2014 i forbindelse med kunders omlægning af større realkreditlån.

Bygge og anlæg udgør 4,5 % eller 44,8 mio. kr., mens fast ejendom udgør 6,2 % eller 61,0 mio. kr. Endelig udgør handel 6,4 % eller 62,9 mio. kr. Dette er fortsat relativt beskedne andele, og understreger dels Sparekassens forsigtige tilgang til disse risikofyldte brancher, og dels at det ikke er brancher som kan ryste Sparekassen.

Udlån og garantier til privatkunder udgør 59,1 % eller 583,9 mio. kr. af de samlede udlån og garantier. Hovedparten af disse kunder findes i Sparekassens kerneområde - Djursland, og er kendetegnet ved en solid kreditbonitet. Betalingsevnen er generel god, der er foretaget sikkerhedsmæssig afdækning – primært ved pant i fast ejendom – OIV engagementerne er identificerede, og de nødvendige nedskrivninger er taget. Andelen af privatkunder er steget fra 57,6 % ultimo 2014 til de nævnte 59,1 % ultimo 2015.

Sparekassens kreditpolitik har bl.a. til formål at sikre et afbalanceret forhold mellem indtjening og risiko, at kreditgivning skal være baseret på indsigt i kundernes økonomiske forhold, at kreditværdighed er et væsentligt parameter, og at der gerne skal være tale om langvarige kunderelationer.

Sparekassens kreditpolitik foreskriver bl.a. attraktive kundetyper, ønske til geografisk eksponering, maksimal eksponering på branche, andel af store eksponeringer, og krav til kunders egenfinansiering.

Politikken er udmøntet i en instruks til den ansvarlige for kreditområdet (kreditchefen), som sikrer at kreditpolitikken overholdes, og varetager den daglige styring af Sparekassens kreditrisiko i samarbejde med Sparekassens privatkunde- og erhvervsdirektør.

Kreditchefens beføjelser er nøje beskrevet i nævnte instruks, og endvidere er kontrolfunktioner og rapporteringskrav beskrevet. Bl.a. at restancer og overtræk følges nøje. Restancerne er fortsat på et beskedent niveau, idet overtræk og restancer ældre end 90 dage ultimo 2015 kan opgøres til 9,6 mio. kr.

Kreditchefen kan bevilge lån, kreditter og garantier af enhver art på op til 2 mio. kr. og privatkundedirektør og erhvervsdirektør har bevillingsret på 1,5 mio. kr. Øvrige medarbejdere med kundeansvar har bevillingsretter på 0,4 mio. kr. – 1,0 mio. kr.

Jf. bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl. er der udarbejdet de nødvendige forretningsgange.

Sparekassen tilstræber, at der sker en rettidig og korrekt identifikation af Sparekassens svage engagementer, herunder hvorvidt der er indtruffet OIV. Engagementer med svaghestegn følges tæt ud fra individuelle behov jf. udarbejdet kreditstrategi og handlingsplan. Der foretages gennemgang og nedskrivningsberegning på alle svage engagementer hvert kvartal.

Kreditmæssig koncentration og bonitet

Finanstilsynets nøgletal	2015	2014	2013	2012	2011
Summen af store eksponeringer: (Eksponeringer > 10 % af kapitalgrundlaget efter fradrag)	51,2 %	75,4 %	42,4 %	44,8 %	72,6 %

Som det fremgår af ovenstående tabel, er summen af store eksponeringer opgjort til 51,2 % ultimo 2015, og dermed under grænsen på 100 % som kreditpolitikken foreskriver. Opgørelsen indeholder fire eksponeringer, hvoraf to eksponeringer er klassificeret 3/2a, en klassificeret 2b30 og endelig en klassificeret 2c.

Sparekassen overvåger løbende kvaliteten af udlån og tilhørende sikkerheder, og ved styring og kontrol af bl.a. overtræk, er Sparekassen hele tiden på forkant i forhold til faresignaler og risikotegn.

Markedsrisici

Som led i Sparekassens handel med og beholdning af værdipapirer og valuta opstår der markedsrisici. Indgåelse af markedsrisiko er en del af Sparekassens aktiviteter, og af betydning for indtjeningen.

Sparekassens bestyrelse fastlægger den overordnede politik, og i instruks er der sket videredelegering.

For hver risikotype inden for markedsrisikoen er der fastsat konkrete rammer, og det indgår således ved en risikovurdering, at der skal være et fornuftigt og velforbalanceret forhold mellem risici og afkast. Politikken foreskriver bl.a.:

- Renterisikoen må ikke overstige 5 % af kernekapitalen efter fradrag
- Valutarisikoen må ikke overstige 10 % af kernekapitalen efter fradrag
- Ønsker at deltage i sektorens normale fordeling og tegning i sektorejede selskaber
- Intet ønske om at indgå positioner i unoterede udenlandske aktier.

Administrationsafdelingen kontrollerer hver måned, at grænserne i instruksen er overholdt, og der rapporteres på grænserne til Sparekassens bestyrelse.

Sparekassen har i 2015 selv forvaltet værdipapirbeholdningen. Fra primo 2016 forvaltes en del af beholdningen af Sparinvest.

Sparekassen er medejer af forskellige sektorselskaber via ejerandele i DLR Kredit A/S, PRAS A/S, BankInvest Holding A/S, SparInvest Holding A/S, EgnsInvest Holding A/S, Swipp Holding ApS, Værdipapircentralen, Bankernes Kontantservice A/S, Landbrugets FinansieringsBank, BOKIS A/S og SDC A/S.

Besiddelserne kan sammenlignes med datterselskaber, og ejerandelene anses derfor ikke som værende en del af Sparekassens aktierisiko, som er opgjort i note 28. Som det fremgår af noten er kursudsving på unoterede aktier i sektorejede selskaber en faktor, som kan påvirke Sparekassen i væsentlig grad.

Endvidere fremgår det af note 26, at Sparekassens renterisiko er marginalt faldende fra 2014 til 2015 med 0,2 %, og udgøres forsat af obligationer udstedt af primært danske realkreditinstitutter. Risikoen vurderes fremadrettet som en minimal risiko henset til beholdningens sammensætning – en sammensætning som løbende tilpasses kravene til likviditet i LCR. Fra primo 2016 forvaltes en del af Sparekassens obligationsbeholdning af Sparinvest.

Likviditetsrisiko

Sparekassens bestyrelse fastlægger den overordnede politik.

For at sikre at den til enhver tid nødvendige likviditet vil være til stede, opgøres Sparekassens likviditetsbehov løbende i henhold til retningslinjerne i lov om finansiel virksomhed § 152. Det er Sparekassens målsætning at have et solidt likviditetsberedskab med en overdækning, der til enhver tid sikrer Sparekassens likviditet i forhold til kravene i lov om finansiel virksomhed.

I politikken foreskrives, at Sparekassens likviditetsrisiko skal være forsvarlig, hvilket bl.a. indebærer:

- At likviditetsoverdækningen skal være på mindst 50 %
- At denne overdækning, ved en fremskrivning af de forventede betalingsstrømme, skal kunne fastholdes måned for måned
- At likviditetsberedskabet er så robust, at der under et foreskrevet stress-scenarium, vil være likviditet nok til, at kunne overholde bestemmelserne i § 152 i en periode på 3 måneder.

Det likvide beredskab styres ved at opretholde tilstrækkelige likvider, ultralikvide værdipapirer og tilstrækkelige kreditfaciliteter.

Bestyrelsen vurderer politikken mindst en gang årligt, og foretager de nødvendige tilpasninger efter indstilling fra direktionen, som ligeledes løbende rapporterer om væsentlige ændringer i likviditets- eller fundingsforhold.

Af note 27 fremgår Sparekassens valutarisiko. Risikoen er stigende fra 2014 til 2015 med 0,1 %, hvilket kan henføres til, at der i alle Sparekassens pengeautomater nu kan hæves EUR. Sparekassen anser også i fremtiden risikoen for minimal.

Den operationelle risiko

Sparekassen har med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici udarbejdet flere politikker. En central del heraf er IT-sikkerhedspolitikken, der stiller en række krav til IT og personale, ligesom den stiller en række minimumskrav til håndtering af følsomme oplysninger. IT-sikkerhedspolitikken indeholder desuden nødplaner for IT, som skal begrænse tab i tilfælde af manglende IT-faciliteter eller anden lignende krisesituation.

Sparekassen ønsker et tilpasset kontrolmiljø, og har derfor også udarbejdet en række standarder for, hvordan kontrol skal foregå. Der er udarbejdet skriftlige arbejdsgange med henblik på at minimere afhængighed af enkeltpersoner. Sparekassen samarbejder desuden med større finansielle institutter, der vil kunne stille faglig kapacitet til rådighed ved behov herfor, ligesom der vil kunne trækkes på hjælp fra andre sparekasser, der samarbejdes med i erfa-grupper.

Den nødvendige faglige ekspertise sikres gennem en høj grad af løbende faglig kompetenceudvikling, og gennem tiltrækning af kompetente nye medarbejdere udefra, der kan bidrage til vedligeholdelse af og højnelse af det faglige niveau.

Sparekassen har udpeget en compliance- og en risikoansvarlig, som begge skal medvirke til at sikre, at Sparekassen til enhver tid lever op til eksterne såvel som interne krav.

Der arbejdes med modeller og metoder som led i de nye kapitaldækningsregler. Det er Sparekassens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Sparekassens ledelse anser risikostyringen for at være tilstrækkelig.

Sparekassen Djursland har indgået en række strategiske alliancer med eksterne samarbejdspartnere. Aftalerne gør det muligt, at Sparekassen kan tilbyde kunderne en meget bred palette af alle typer af finansielle ydelser. Sparekassen har således ikke udgifter til at skulle etablere funktionerne, og skal heller ikke have kompetencer til drift af funktionerne.

Det er selvfølgelig aftaler, der er til gavn for begge parter. Sparekassen Djursland modtager således gebyrer, provisionsindtægter, kurtage m.v. fra samarbejdspartnerne. Indtægterne medtages i regnskabet under posten **gebyrer- og provisionsindtægter**.

De væsentligste samarbejdspartnere er følgende:

- ❖ **Sparekassen Kronjylland** er en betydende og primær samarbejdspartner for Sparekassen. Clearing af transaktioner samt kunders overførsler til og fra udlandet foretages via Sparekassen Kronjylland. Sparekassen Kronjylland varetager tillige fondsfunktionen for Sparekassen Djursland med formidling og afvikling af kundernes handler således, at Sparekassen ikke selv har behov for at være fondshandler.
- ❖ **Totalkredit A/S og DLR Kredit A/S** er Sparekassens alliancepartnere når det gælder realkredit-finansiering. Sparekassen ejer en relativt stor post aktier i DLR Kredit A/S. Totalkredit anvendes ved privatkunders finansiering af fritids- og ejerboliger, medens DLR Kredit anvendes ved finansiering af landbrugs- og boligudlejningsejendomme m.m.
- ❖ **Privatsikring A/S, AP-Pension og TopDanmark** er alliancepartnere omkring Sparekassens udbud af forsikringer. Privatsikring A/S anvendes ved tegning af skadesforsikringer medens AP-Pension og TopDanmark anvendes til Sparekassens forskellige udbud af gruppelivsforsikringer m.v.
- ❖ **Sparinvest A/S, BankInvest A/S, SEBinvest A/S og SydInvest A/S** er primære leverandører, når Sparekassen sælger beviser i investeringsforeninger. Foreningerne har alle mange forskellige afdelinger med hver sit særpræg, således at Sparekassen altid kan finde en afdeling, der passer til kundens ønske og behov. Sparekassen er aktionærer i BankInvest Holding A/S, EgnsInvest Holding A/S og SparInvest Holding A/S.
- ❖ **Skandinaviska Enskilda Banken A/S (SEB)** er en af Nordens største finansielle koncerner, og Sparekassens samarbejdspartner når Sparekassens kunder vælger at placere pensionsopsparingen i puljer. SEB udbyder en række puljer, således at kunderne kan finde en investering, som passer til deres risikoprofil.

Øvrige leverandører af ydelser

Sparekassen samarbejder med en række øvrige selskaber og finansielle institutioner m.v., der sikrer Sparekassens produktudbud. Disse er bl.a. Nets Holding A/S (betalingsservice), BOKIS A/S, Swipp ApS, VISA International (Visa-Dankort), MasterCard A/S, Skandinavisk Datacenter A/S (SDC A/S).

Resultat- og totalindkomstopgørelse

Resultat- og totalindkomstopgørelse for året			
Note		2015 tkr.	2014 tkr.
4	Renteindtægter	62.762	62.424
5	Renteudgifter	7.925	7.792
	Netto renteindtægter	54.837	54.632
	Udbytte af aktier m.v.	100	404
6	Gebyrer og provisionsindtægter	28.422	19.860
	Afgivne gebyr- og provisionsudgifter	911	489
8	Netto rente- og gebyrindtægter	82.448	74.407
7,8	Kursreguleringer	-2.865	-2.027
	Andre driftsindtægter	6.061	1.124
9	Udgifter til personale og administration	55.823	52.038
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	3.073	1.969
	Andre driftsudgifter	3.668	2.934
10	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	10.930	6.405
	Resultat før skat	12.150	10.158
11	Skat	2.355	1.535
	Årets resultat	9.795	8.623
Forslag til resultatdisponering:			
	Årets resultat	9.795	8.623
	I alt til disponering	9.795	8.623
	Anvendt til rente garantkapital	1.503	3.127
	Anvendt til rente hybrid kernekapital	192	0
	Overført resultat	8.100	5.496
	I alt anvendt	9.795	8.623
Totalindkomstopgørelse:			
	Årets resultat	9.795	8.623
	Værdiregulering domicilejendomme	-312	-147
	Skat af anden totalindkomst	69	32
	Anden totalindkomst efter skat	-243	-115
	Årets totalindkomst	9.552	8.508

Balance pr. 31. december

Note	Aktiver	2015 tkr.	2014 tkr.
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	127.375	12.993
12,13	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	13.565	25.888
13	Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	10.858	10.429
13,14,15	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	763.553	744.348
	Obligationer til dagsværdi	404.237	428.799
	Aktier m.v.	38.361	41.859
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	126.741	73.884
16	Immaterielle aktiver	21.719	7.244
17	Grunde og bygninger i alt	15.660	15.660
	Domicilejendomme	15.660	15.660
18	Øvrige materielle aktiver	7.297	6.889
	Aktuelle skatteaktiver	95	169
11	Udskudte skatteaktiver	5.087	6.643
	Aktiver i midlertidig besiddelse	4.420	7.110
	Andre aktiver	10.745	6.890
	Periodeafgrænsningsposter	2.825	2.791
	Aktiver i alt	1.552.538	1.391.596

Balance pr. 31. december

Note	Passiver	2015 tkr.	2014 tkr.
	Gæld		
19,20	Indlån og anden gæld	1.187.853	1.106.188
29	Indlån i puljeordninger	126.740	73.884
21	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris.....	0	852
	Andre passiver	28.506	27.908
	Periodeafgrænsningsposter	2.552	511
	Gæld i alt	1.345.651	1.209.343
	Hensatte forpligtelser		
	Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	219	165
	Hensatte forpligtelser i alt	219	165
	Efterstillede kapitalindskud		
22	Efterstillede kapitalindskud	36.000	36.000
	Efterstillede kapitalindskud i alt.....	36.000	36.000
	Egenkapital		
	Garantkapital	61.147	58.741
	Opskrivningshenslæggelser	610	853
	Overført overskud eller underskud.....	92.216	83.367
	Rente af garantkapital.....	1.503	3.127
	Hybrid kernekapital.....	15.000	0
	Rente af hybrid kernekapital	192	0
	Egenkapital i alt.....	170.668	146.088
	Passiver i alt	1.552.538	1.391.596
	Eventualforpligtelser (se side 52)		

Egenkapitalbevægelser

	Garant- kapital	Opskriv- nings- henlæg- gelser	Overført overskud	Garant- rente	Hybrid- kerne- kapital	Egenkapital i alt
Egenkapital 01.01.2015	58.741	853	83.367	3.127	0	146.088
Ændringer i året:						
Garantkapital indbetalt i 2015 (netto)	2.406	0	0	0	0	2.406
Opskrivningshenlæggelser/nedskrivninger	0	-312	0	0	0	-312
Udskudt skat på egenkapitalen	0	69	0	0	0	69
Udbetalt rente af garantkapital 2014	0	0	0	-3.127	0	-3.127
Skatteværdi af udbetalte garantrente	0	0	730	19	0	749
Tilgang hybrid kernekapital*)	0	0	0	0	15.000	15.000
Foreslået rente af garantkapital	0	0	0	1.503	0	1.503
Foreslået rente af hybrid kernekapital	0	0	0	0	192	192
Årets resultat	0	0	8.100	0	0	8.100
Årets egenkapitalpåvirkning	2.406	-243	8.830	-1.605	15.192	24.580
Egenkapital 31.12.2015	61.147	610	92.197	1.522	15.192	170.668

*) Den hybrid kernekapital har uendelig løbetid og betaling af ydelser er frivillig, hvorfor kapitalen regnskabsmæssigt behandles som egenkapital.

Sparekassen udstedt den 16. november 2015 obligationer for 15 mio. kr. med mulighed for førtidsindfrielse tidligst fra 16. november 2020. Lånet forrentes med fast rente 10,38 % p.a. frem til 16. november 2020, hvorefter renten fastsættes til CIBOR6 + 10,38 % i margin. Kapitalen nedskrives, såfremt Sparekassens egentlige kernekapitalprocent falder til under 5,125 %.

Sammenligningstal 2014

	Garant- kapital	Opskriv- nings- henlæg- gelser	Overført overskud	Garant- rente	Hybrid- kerne- kapital	Egenkapital i alt
Egenkapital 01.01.2014	82.917	968	76.997	3.567	0	164.449
Ændringer i året:						
Omlægning af garantkapital	-36.000	0	0	0	0	-36.000
Garantkapital indbetalt i 2014 (netto)	-1.907	0	0	0	0	-1.907
Garantkapital fra fusion	13.731	0	0	0	0	13.731
Opskrivningshenlæggelser/nedskrivninger	0	-147	0	0	0	-147
Udskudt skat på egenkapitalen	0	32	0	0	0	32
Udbetalt rente af garantkapital 2013	0	0	0	-3.567	0	-3.567
Skatteværdi af udbetalte garantrente	0	0	874	0	0	874
Foreslået rente af garantkapital	0	0	0	3.127	0	3.127
Årets resultat	0	0	5.496	0	0	5.496
Årets egenkapitalpåvirkning	-24.176	-115	6.370	-440	0	-18.361
Egenkapital 31.12.2014	58.741	853	83.367	3.127	0	146.088

1. Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsgrundlag

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om finansiel virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (Regnskabsbekendtgørelsen).

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kr. (tkr.).

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2014.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Sparekassen og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når Sparekassen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles materielle og immaterielle aktiver på tidspunkt for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der forekommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb der vedrører regnskabsåret. Endvidere indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, som måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Værdistigninger i domicilejendomme indregnes i anden totalindkomst, med mindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen. Sparekassen anvender ikke reglerne om omklassificering af visse finansielle aktiver fra dagsværdi til amortiseret kostpris.

Fastlæggelse af dagsværdi

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv omsættes til, eller en forpligtelse indfries til, ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, som der findes et aktivt marked for, fastsættes til lukkekurs på balancedagen eller, hvis en sådan ikke foreligger, en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil.

Virksomhedssammenslutninger

Tilkøbte virksomheder indregnes i regnskabet fra overtagelsestidspunktet ved anvendelse af overtagelsesmetoden, hvorefter de ny tilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser (goodwill) indregnes under immaterielle aktiver og nedskrives, hvis der opstår værdiforringelse. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) indregnes som indtægt i resultatopgørelsen.

Ved overtagelsen henføres goodwill til de pengestrømsfrembringende enheder, der efterfølgende danner grundlag for nedskrivningstest.

Købsvederlaget består af dagsværdien af det aftalte vederlag i form af overdragne aktiver, påtagne forpligtelser og udstedte egenkapitalinstrumenter. Hvis det efterfølgende viser sig, at identifikation eller måling af købsvederlaget, overtagne aktier, forpligtelser eller eventualforpligtelser var forkert ved første indregning, reguleres opgørelsen med tilbagevirkende kraft, herunder goodwill, indtil 12 måneder efter overtagelsen, og sammenligningstal tilpasses. Herefter reguleres goodwill ikke. Ændringer i skøn over betingede købsvederlag indregnes i årets resultat.

Fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Aktiver og forpligtelser i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter lukkekursen for valutaen på balancedagen svarende til den af Danmarks Nationalbank offentliggjorte kurs.

Valutaforskelle, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og betalingsdagens henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Samtlige renteindtægter og renteudgifter samt løbende provisioner periodeafgrænses inden for regnskabsåret. Rente af garantkapital beregnes og afsættes som en overskudsdisponering. Denne overskudsdisponering godkendes af repræsentantskabet i forbindelse med regnskabet godkendelse i marts året efter, hvorefter renten tilskrives garantterne.

Renteindtægter omfatter den periodiserede del af stiftelsesprovisioner m.v., der anses for at være en del af lånets effektive rente. Renteindtægter på nedskrevne udlån indregnes som reducerede nedskrivninger.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Vederlag for formidling af realkreditlån for Totalkredit og DLR opgøres efter en modregningsmodel. Provision for låneetablering indregnes på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at Sparekassen forestår serviceringen og dermed opnår ret til vederlaget. Konstaterede modregningsberettigede tab behandles som en indtægtsreduktion i den periode, hvor der foretages modregning.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder indtægter af sekundær karakter i forhold til Sparekassens aktiviteter, herunder fortjeneste og tab ved salg af midlertidig overtagne aktiver, samt tilbageføring af værdiregulering vedrørende overtagne udlån.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner mv. til pengeinstituttets personale.

Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratiale og fratrædelsesgodtgørelser m.v. er beregnet og afsat i takt med, at retten optjenes under posten lønninger samt hensatte forpligtelser.

Pensionsordninger

Sparekassen har indgået bidragsbaserede pensionsordninger med hovedparten af medarbejderne. I de bidragsbaserede ordninger indbetales fast bidrag til et af Sparekassen valgt pensionsselskab. Sparekassen har ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter indeholder udgifter af sekundær karakter i forhold til Sparekassens aktiviteter, herunder bidrag til sektorløsninger.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, i totalindkomstopgørelsen med den del, der kan henføres til anden kapitalindkomst, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen. Posten består desuden af ændring i udskudt skat som følge af vedtaget ændring i fremtidige skatteprocenter.

Aktuel skat er beregnet med udgangspunkt i årets resultat før skat, korrigeret for ikke skattepligtige indtægter og udgifter. Sparekassen er tilmeldt a'conto-skatteordningen, og betalt a'conto-skat modregnes i skyldig skat.

Såfremt regnskabsåret viser et negativt resultat før skat beregnes og aktiveres udskudt skat – dog under forudsætning af, at kommende års skattepligtige resultater forventes at have en størrelse, der giver mulighed for anvendelse af den udskudte skat.

Udskudt skat beregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Det udskudte skatteaktiv er indregnet i balancen under posten udskudte skatteaktiver og er optaget til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoaktiver.

Balancen

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi, og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender og gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender måles til dagsværdi, mens gæld måles til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender

Udlån, der indgår i en handelsbeholdning, måles til dagsværdi. Øvrige udlån og tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi med fradrag af stiftelsesgebyrer m.v. og nedskrivninger til imødegåelse af indtrådte, men endnu ikke realiserede tab.

Stiftelsesprovisioner m.v., der sidestilles med en løbende rentebetaling, og dermed betragtes som en integreret del af den effektive rente for lånet, periodiseres over løbetiden for det enkelte lån.

Nedskrivning på udlån og tilgodehavender foretages såvel individuelt som gruppevist. I vurderingen af nedskrivningen er der taget højde for den seneste præcisering af reglerne, som er foretaget i bilag 10 til regnskabsbekendtgørelsen af 26. marts 2014 samt Finanstilsynets vejledninger om individuelle nedskrivninger og hensættelser. Nedskrivninger til tab foretages, når der er objektiv indikation for værdiforringelse. Der forligger objektiv indikation på værdiforringelse af et udlån, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- låntagers kontraktbrud – eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og rente
- når der ydes låntager lempelser, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntagers økonomiske vanskeligheder, eller
- det er sandsynligt, at låntager går konkurs eller bliver omfattet af anden økonomisk rekonstruktion.

Nedskrivning foretages med forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet – herunder realisationsværdi af eventuelle sikkerheder. Til beregning af nutidsværdien anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet. Nedskrivningen beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og den tilbagediskonterede værdi af de forventede fremtidige betalinger.

Signifikante udlån vurderes individuelt for indikation på værdiforringelse ved udgangen af hvert kvartal. Sparekassen gennemgår alle udlån over ½ % af kapitalgrundlaget efter fradrag individuelt.

For udlån og tilgodehavender, der ikke er nedskrevet individuelt, foretages en gruppevis vurdering af, om der for gruppen er indtruffet indikation for værdiforringelse.

Den gruppevis vurdering foretages på grupper af udlån og tilgodehavender, der har ensartede karakteristika med hensyn til kreditrisiko. Der opereres med 10 grupper fordelt på én gruppe for privatkunder og 9 grupper af erhvervskunder, idet erhvervskunder er underopdelt i branchegrupper. Privatkunderne vurderes dog samtidig efter hvilken landsdelsregion de er bosiddende i.

Den gruppevis vurdering er foretaget ved en segmenteringsmodel, som er udviklet af foreningen Lokale Pengeinstitutter, der forestår den løbende vedligeholdelse og udvikling. Segmenteringsmodellen fastlægger sammenhængen i de enkelte grupper mellem konstaterede tab og et antal af signifikante forklarende makroøkonomiske variable via en lineær regressionsanalyse. Blandt de forklarende makroøkonomiske variable indgår arbejdsløshed, boligpriser, rente, antal af konkurser/tvangsauktioner m.fl.

Den makroøkonomiske segmenteringsmodel er i udgangspunktet beregnet på baggrund af tabsdata for hele pengeinstitutsektoren. Sparekassen har derfor vurderet om modelestimaterne skal tilpasses kreditrisikoen for Sparekassens egen udlånsportefølje. Sparekassen har i året reguleret modellens estimer, så de passer på egne lokale forhold.

Modellens estimer danner baggrund for beregningen af de gruppevis nedskrivninger. For hver gruppe af udlån og tilgodehavender fremkommer et estimat, som udtrykker den procentuelle værdiforringelse, som knytter sig til en given gruppe af udlån og tilgodehavender på balancedagen. Ved at sammenligne med det enkelte udlåns oprindelige tabsrisiko og udlånets tabsrisiko ultimo den aktuelle regnskabsperiode fremkommer det enkelte udlåns bidrag til den gruppevis nedskrivning. Nedskrivningen beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og den tilbagediskonterede værdi af de forventede fremtidige betalinger.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger under posten nedskrivninger på udlån.

Obligationer og aktier m.v.

Værdipapirer, der er noteret på en børs, måles til dagsværdi fastsat ud fra lukkekursen på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdi.

Finansielle aktier måles ligeledes til dagsværdi. Dagsværdien for unoterede aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler o.lign. eller alternativt kapitalværdiberegninger. Unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris. Sparekassens unoterede aktier omfatter aktier i sektorejede selskaber, og de beregnede dagsværdier herpå offentliggøres hvert kvartal af Lokale Pengeinstitutter med kommentarer og forudsætninger for beregningerne.

Alle løbende værdireguleringer på børsnoterede og unoterede værdipapirer føres i resultatopgørelsen under posten kursreguleringer.

Immaterielle aktiver

Goodwill

Erhvervet goodwill indregnes til kostpris med fradrag af akkumulerede nedskrivninger for værdiforringelse. Der foretages ikke systematisk afskrivning af goodwill.

Den regnskabsmæssige værdi af goodwill allokere til Sparekassens pengestrømsfrembringende enheder på overtagelsestidspunktet. Fastlæggelse af pengestrømsfrembringende enheder følger den ledelsesmæssige struktur og interne økonomistyring.

Goodwill afskrives ikke, men for hver pengestrømsfrembringende enhed testes goodwill for værdiforringelse mindst en gang årligt. Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi over resultatopgørelsen, såfremt den regnskabsmæssige værdi af den pengestrømsgenererende enheds nettoaktiver oversiger den højeste værdi af netto-salgspris og nytteværdi, der svarer til nutidsværdien af forventede fremtidige pengestrømme fra enheden.

Kunderelationer

Kunderelationer erhvervet i forbindelse med virksomhedsovertagelse indregnes til kostpris, og afskrives lineært over den forventede økonomiske brugstid, der ikke overstiger 10 år. Den økonomiske brugstid afhænger af kundeloyalitet. Brugstiden revurderes årligt. Ændringer i afskrivninger som følge af ændring i brugstiden indregnes fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssige skøn.

Der foretages nedskrivningstest af kunderelationer, når der er indikation på værdifald. Der nedskrives i så fald til nytteværdien.

Nedskrivninger på goodwill og kunderelationer indregnes i resultatopgørelsen og tilbageføres ikke efterfølgende.

Grunde og bygninger

Sparekassen ejer ved afslutning af regnskabsåret 2015 alene domicilejendomme.

Domicilejendomme måles i balancen til omvurderet værdi, som er dagsværdien opgjort af ekstern mægler fratrukket akkumulerede afskrivninger og eventuelle tab for værdiforringelse.

Afskrivninger på bygninger beregnes lineært med 2 % p.a. svarende til en forventet levetid på 50 år. Afskrivningen af særlige installationer i bygninger sker over 20 – 25 år. Der afskrives ikke på grunde.

Afskrivninger og nedskrivning ved værdiforringelse indregnes i resultatopgørelsen under posten afskrivninger, medens eventuelle opskrivninger indregnes i anden totalindkomst - med fradrag af udskudt skat, og bindes under posten opskrivningsshenlæggelser. Såfremt der er foretaget opskrivninger på en ejendom, der er indregnet i opskrivningsshenlæggelser, og hvor der efterfølgende foretages nedskrivninger på samme ejendom, modregnes nedskrivningen i anden totalindkomst i den tidligere foretagne opskrivningsshenlæggelse. Såfremt en tidligere nedskrevet ejendom efterfølgende opskrives, indtægtsføres opskrivningen over resultatopgørelsen indtil hele den foretagne nedskrivning er tilbageført.

Øvrige materielle aktiver

Øvrige materielle aktiver, der består af driftsmidler, måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og nedskrivninger for eventuelle værdiforringelse. Afskrivningerne beregnes ud fra aktivernes forventede brugstid, som er 1 - 8 år.

Afskrivninger og værdiforringelse indregnes i resultatopgørelsen under posten af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver.

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter sommerhusgrunde, som Sparekassen har overtaget fra et konkursbo. Grundene er optaget i balancen til dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg.

Aktiverne er kun midlertidigt i Sparekassens besiddelse, og salg vurderes sandsynligt inden for kort tid. Der afskrives ikke på aktiver i midlertidig besiddelse.

Andre aktiver og passiver

Andre aktiver omfatter indtægter vedrørende regnskabsåret herunder renter, hvor betaling først modtages efter regnskabsårets udløb, samt aktiver der ikke henhører under andre aktivposter.

Andre passiver omfatter udgifter vedrørende regnskabsåret herunder renter, der først forfalder til betaling efter regnskabsårets udløb, samt passiver der ikke henhører under andre passivposter.

Regnskabsposterne måles ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår.

Periodeafgrænsningsposter under passiver omfatter indtægter vedrørende senere regnskabsperioder, som er indgået før regnskabsårets afslutning, herunder modtagne renter og provisioner. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser, garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres som nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen. Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser omfatter forpligtelser vedrørende personale, herunder jubilæumsgratualer m.v.

Garantier

De af Sparekassen afgivne garantier, specificeres i noterne under posten eventualforpligtelser. Såfremt det vurderes mest sandsynligt, at en garantiforpligtelse vil påføre Sparekassen et tab, hensættes forpligtelsen hertil under passivposten hensatte forpligtelser, og beløbet udgiftsføres i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.

Egenkapital

Renter af garantkapital og rente af hybrid kernekapital optages under posten overskudsdisponering. Sparekassens ledelse beslutter på repræsentantskabsmøde i forbindelse med regnskabsaflæggelse, hvorvidt årets resultat berettiger til udbetaling af garantrente. Garantrente vedrørende regnskabsåret 2015 udbetales således i 2016 efter afholdelse af repræsentantskabsmødet.

Opskrivningshenlæggelser omfatter opskrivning af Sparekassens domicilejendomme efter indregning af udskudt skat. Opskrivningen opløses, når ejendommen nedskrives eller sælges.

Hybrid kernekapital

Hybrid kernekapital udstedt med uendelig løbetid og uden kontraktuel forpligtelse til betaling af ydelser og renter (additional tier 1 capital under CRR) betragtes som egenkapital.

Nettobeløbet ved udstedelsen indregnes som en stigning i egenkapitalen. Betaling af renter behandles som udbytte, og indregnes direkte i egenkapitalen på det tidspunkt forpligtelsen opstår.

Ved Sparekassens indfrielse af obligationerne vil egenkapitalen på indfrielsestidspunktet blive reduceret med indfrielsesbeløbet.

Hoved- og nøgletal

De i noterne anførte hoved- og nøgletal er opstillet og beregnet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom, dog således at effekten af sammenlægningen med den tidligere Midtdjurs Sparekasse er indregnet i hoved- og nøgletal for 2011.

2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelsen forudsætter, at ledelsen foretager en række skøn og vurderinger af fremtidige forhold, som har væsentlig indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser.

De omtalte skøn og vurderinger er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser for forsvarlige, men som selvfølgelig er usikre og uforudsigelige. At foretage skøn, som involverer kundeforhold og andre modparter, vil i sagens natur være forbundet med usikkerhed.

Årsregnskabet er aflagt efter et princip om going concern ud fra den nuværende gældende praksis og fortolkning af reglerne for danske pengeinstitutter. De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med indregning og måling, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsrapporten for 2015, er følgende:

- Nedskrivning på udlån og tilgodehavender og hensættelser på garantier
- Værdiansættelse af immaterielle aktiver
- Værdiansættelse af domicilejendomme
- Værdiansættelse af midlertidig overtagne aktiver
- Bidrag til sektorløsninger – Afviklingsformuen og Garantiformuen
- Værdiansættelse af sektoraktier
- Solvens- og kapitalberedskab
- Likviditetsberedskab.

Måling af udlån

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender/hensættelse til garantier: for nedskrivninger på udlån og tilgodehavender samt hensættelse til garantier er der væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at ikke alle fremtidige betalinger modtages, opgørelse af forventet betaling, samt opgørelse af realisationsværdien af sikkerheder. Den økonomiske afmatning medfører en større usikkerhed ved måling af engagementerne. Det kan således ikke afvises at en fortsat negativ udvikling inden for brancher hvor Sparekassen har ikke ubetydelige engagementer, ændring af praksis af den ene eller anden årsag kan medføre yderligere nedskrivninger. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger – herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividende udbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Landbrug udgør en betydelig del af Sparekassens udlånsportefølje, og der har de senere år været behov for større nedskrivninger på disse engagementer, idet mange landmænd har en presset økonomi, og har haft svært ved at få landbruget til at generere overskud. En afgørende faktor for nedskrivninger på disse engagementer er værdien af sikkerhederne - herunder landbrugsjorden. I de foretagne nedskrivningsberegninger på landbrugsengagementer, der er vurderet som OIV engagementer, er der anvendt en hektar pris på maksimum 160 tkr. - 175 tkr. En hektar pris på 175 tkr. er kun anvendt i et enkelt tilfælde. Sparekassen anvender retningslinjer fra Finanstilsynet både ved beregning af nedskrivninger på kunder med OIV, og ligeledes ved opgørelse af sikkerhedsværdier.

Sparekassen har desuden fokus på usikkerheden forbundet med krisen i landbruget, som for mange landmænd betyder en presset økonomi.

Udlån, hvor der ikke forligger objektiv indikation for værdiforringelse (OIV), indgår i en gruppe, hvor der på porteføljeniveau vurderes, om der er et nedskrivningsbehov. Gruppevis nedskrivninger er beregnet ved hjælp af Lokale Pengeinstitutters model, der er baseret på et omfattende statistisk materiale tilrettet lokale forhold så som udvikling i huspriser, antallet af tvangsauktioner, arbejdsløshedsprocenter og antallet af konkurser. En vurdering af pengestrømme der genereres af en gruppe af kunder ved anvendelse af disse historiske data, medfører en stor grad af usikkerhed.

Risikomarkering af kunder indeholder væsentlige ledelsesmæssige skøn. Alle Sparekassens kunder med et engagement på 0,2 mio. kr. og derover er gennemgået for korrekt risikoklassifikation – en klassifikation der ajourføres løbende og som minimum i.f.m. en ny bevilling. De forhold, som specielt har påvirket de ledelsesmæssige skøn, er ejendomspriser, usikkerhed omkring egenkapital, indkomst og rådighedsbeløb.

Til reduktion af risikoen på de enkelte engagementer modtages sikkerheder – primært i form af pant i fast ejendom eller pant i driftsmateriel. Der indgår væsentlige ledelsesmæssige skøn i forbindelse med fastsættelse af sikkerhedsværdien.

IASB (International Accounting Standards Board) udsendte i juli 2014 den endelige version af IFRS 9, som introducerer en mere fremadskuende måling af værdiforringelse på finansielle aktiver, baseret på forventede tab i aktivets levetid, i modsætning til den aktuelle tilgang, som baseres på konstaterede tab. Standarden er endnu ikke endelig vedtaget i EU, men forventes at skulle implementeres for regnskabsåret 2018.

Ledelsen har på nuværende tidspunkt ikke en konkret vurdering af den beløbsmæssige effekt af de ændrede nedskrivningsregler. Det er dog vores vurdering, at nedskrivningerne vil forøges.

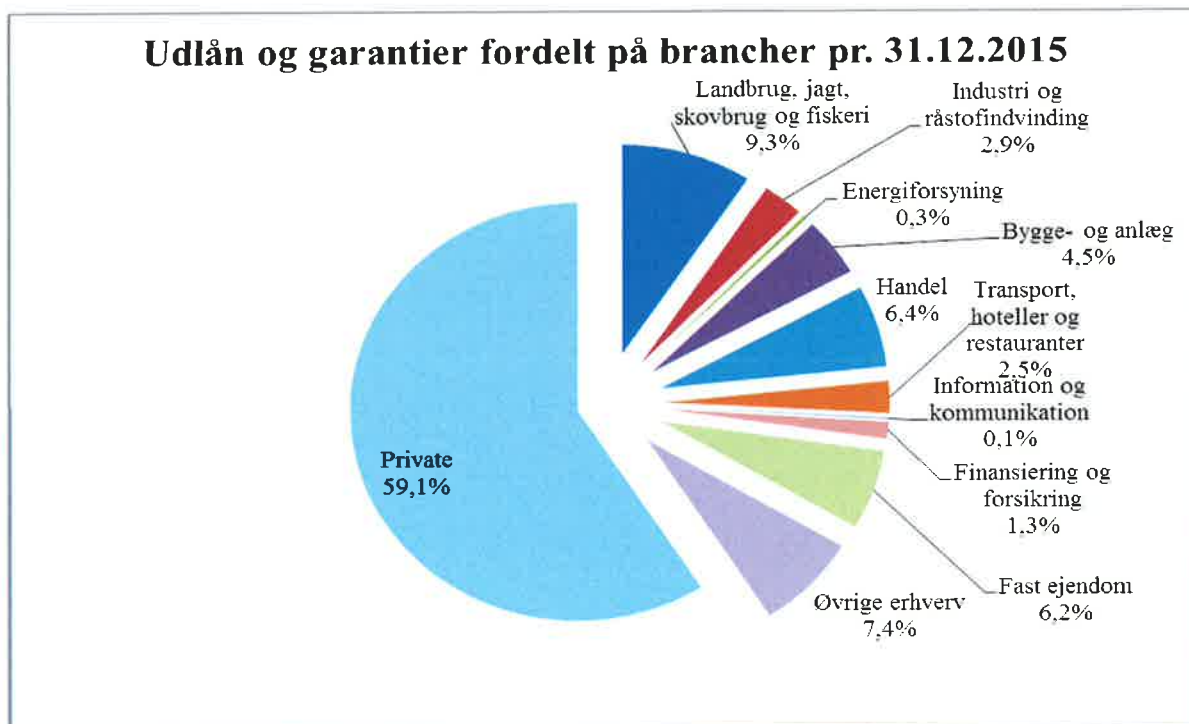
Kreditrisici: Sparekassen Djursland tilstræber ved långivning, at sikre en passende spredning på kunder og brancher, således at enkeltengagementer ikke udgør nogen risiko for Sparekassens eksistens.

Sparekassens branchefordeling fremgår af note 14. Af noten fremgår, at 40,9 % af Sparekassens samlede udlån og garantier er eksponeret mod erhvervskunder, hvor af landbrug udgør det største mellemværende med 9,3 % eller 92,0 mio. kr. Faldet kan primært henføres til større garantier og kreditter ultimo 2014 forbindelse med lånekonverteringer. Landbruget er en branche, der er fokus på, idet indtjeningen i landbruget fortsat er presset, og Sparekassen har allokeret betydelige nedskrivninger til branchen. Sikkerhederne består væsentligst af pant i jord, bygninger samt bedriftens øvrige produktionsapparat

Bygge og anlæg udgør 6,4 % eller 62,9 mio. kr., mens fast ejendom udgør 6,2 % eller 61,0 mio. kr. Endelig udgør handel 6,4 % eller 62,9 mio. kr. Dette er relativt beskedne andele, og understreger dels Sparekassens forsigtige tilgang til disse risikofyldte brancher, og dels at det ikke er brancher som skal kunne ryste Sparekassen.

Eksposering mod privatkunder udgør dermed 59,1 %. Sparekassens forretningsmodel har som målsætning, at erhvervssegmentet ikke må udgøre over 50 % af de samlede udlån og garantforpligtelser.

Sparekassens ledelse vurderer fordelingen på brancher som værende fornuftig. Ingen branche vurderes, at kunne true Sparekassen på trods af den nuværende økonomiske situation.

Udlån m.m. fordelt på brancher ultimo 2015.

Som det ses af diagrammet, udgør udlån og garantier til privatkunder 59,1 % eller 583,9 mio. kr. af de samlede udlån og garantier. Langt hovedparten af disse kunder findes i Sparekassens kerneområde - Djursland, og er kendetegnet ved en solid kreditbonitet – kreditgivning baserer sig på det såkaldte ”Kirketårnprincippet”. Betalingsevnen er generel god, der er foretaget sikkerhedsmæssig afdækning – primært ved pant i fast ejendom – OIV engagementerne er identificerede, og de nødvendige nedskrivninger er taget. Andelen af privatkunder er steget fra 57,6 % ultimo 2014 til de nævnte 59,1 % ultimo 2015.

Kreditmæssig koncentration og bonitet

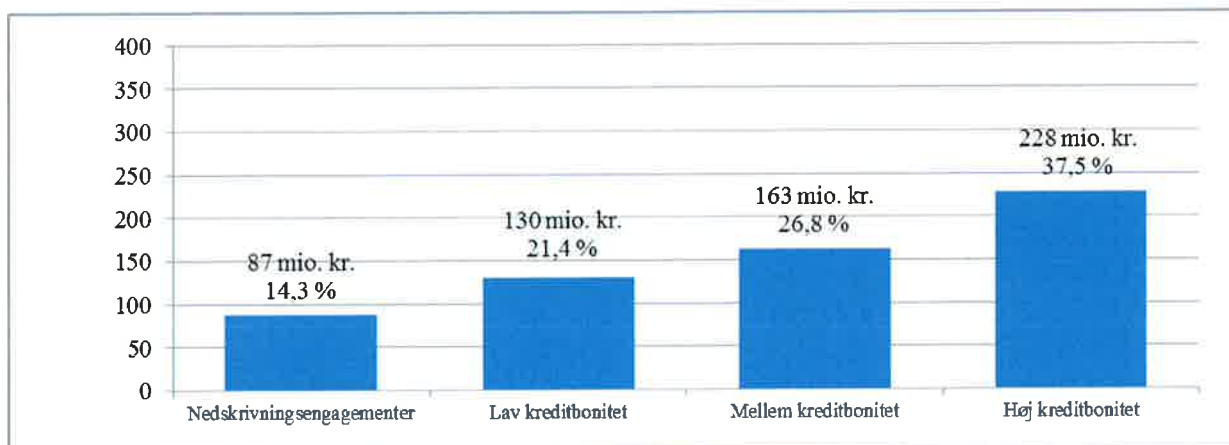
Finanstilsynets nøgletal	2015	2014	2013	2012	2011
Summen af store eksponeringer: (Eksponeringer > 10 % af kapitalgrundlaget efter fradrag)	51,2 %	75,4 %	42,4 %	44,8 %	72,6 %

Som det fremgår af ovenstående tabel, er summen af store eksponeringer opgjort til 51,2 % ultimo 2015, og dermed under grænsen på 100 % som kreditpolitikken foreskriver. Opgørelsen indeholder fire eksponeringer, hvoraf to eksponeringer er klassificeret 3/2a, en klassificeret 2b30 og endelig en klassificeret 2c.

Engagementerne udgør en lille del af den samlede udlånsportefølje - i alt 85,0 mio. kr. - og den øvrige udlånsportefølje er fordelt på mange debitorer med overvejende god kreditbonitet. Ultimo 2015 udgjorde Sparekassens 20 største engagementer 240,6 mio. kr. af den samlede udlånsportefølje.

Fordeling af kreditkvaliteten på engagementer – incl. engagementer med nedskrivning.

I ovenstående diagram ses de største af Sparekassens udlån, garantier og uudnyttede kreditfaciliteter fordelt efter kreditkvalitet. Opgørelsen indeholder erhvervsengagementer, som udgør 1 % af kapitalgrundlaget efter fradrag, og engagementer med private kunder som udgør 1 mio. kr. og derover. Af diagrammet fremgår, at 37,5 % af disse kunder karakteriseres som kunder med en høj bonitet og 26,8 % kan karakteriseres som kunder med mellem kreditbonitet.

Sparekassen overvåger løbende kvaliteten af udlån og tilhørende sikkerheder, og ved styring og kontrol af bl.a. overtræk, er Sparekassen hele tiden på forkant i forhold til faresignaler og risikotegn.

Værdifastsættelse af domicilejendomme: der er for hver enkelt ejendom indhentet en ekstern vurdering ultimo 2013.

Værdifastsættelse af midlertidig overtagne aktiver: de midlertidig overtagne aktiver består af et antal sommerhusgrunde, samt et andet aktiv som er udbudt til salg. Der er væsentlige skøn forbundet med fastlæggelsen af salgsværdien og tidspunktet for salg af grundene og aktivet.

Værdiansættelse af midlertidig overtagne aktiver er forbundet med en vis usikkerhed.

Nedskrivningstest for goodwill og kunderelationer

Nedskrivningstest på goodwill og kunderelationer indebærer skøn over, hvorledes de dele af Sparekassen, som goodwill og kunderelationer relaterer sig til, vil være i stand til at generere positive pengestrømme til at understøtte værdien af goodwill og kunderelationer. Skønnet over de forventede fremtidige pengestrømme medfører en vis usikkerhed. Den fremtidige usikkerhed er indregnet i diskonteringsrenten.

Bidrag til sektorløsninger – Garantiformuen og Afviklingsformuen:

Sparekassen deltager i de nationale afviklingsordninger, hvor der betales separate bidrag til Garantiformuen og Afviklingsformuen. For begge formuer er der opstillet separate målniveauer med udgangspunkt i sektorens samlede indlån, der er dækket af grænsen på 100.000 EUR. Målniveauet for Garantiformuen er 0,8 % og for Afviklingsformuen udgør den 1,0 %.

Indbetalingerne til de to formuer fortsætter indtil målniveauet er nået. Målniveauet skal nås senest 31. december 2024.

Garantiformuen dækker kundernes indlån og værdipapirer i henhold til lov om en indskyder- og investorgarantiordning. Afviklingsformuen anvendes i henhold til lov om afvikling og restrukturering af visse finansielle virksomheder til dækning af omkostningerne herved.

Sparekassens omkostning til Garantiformuen beregnes på baggrund af Sparekassens forholdsmæssige andel. Bidraget reguleres fremover med en individuel risikofaktor.

Sparekassens omkostning til Afviklingsformuen beregnes på baggrund af Sparekassens pro rata andel af sektorens samlede passiver fratrukket kapitalgrundlaget og dækkede indlån. Dette bidrag reguleres ligeledes med en individuelt fastsat risikofaktor.

For 2015 har Sparekassen ikke indbetalt yderligere til Garantiformuen, da dette er dækket af Sparekassens indbetaling til den daværende indskydergarantiordning. Sparekassen forventer ikke at skulle indbetale til Garantiformuen for 2016 og frem, da formuen er tilstrækkelig. Betaling skal dog ske, hvis Garantiformuen kommer under målpunktet på 0,8 %, som følge af udbetalinger fra Garantiformuen eller som følge af, at de dækkede indlån i pengeinstitutterne stiger.

Til etablering af Afviklingsformuen har Sparekassen i 2015 indbetalt tkr. 15, svarende til et halvt års bidrag.

Værdiansættelse af sektoraktier: sektoraktierne værdiansættes til dagsværdi. Sektoren modtager ultimo hvert kvartal oplysning om dagsværdien i de væsentligste fællesejede selskaber fra Lokale Pengeinstitutter på baggrund af oplysninger fra selskaberne. Sparekassen anvender disse kurser. Kurserne er forbundet med en vis usikkerhed idet målingen kun i mindre grad er baseret på observerbare markedsdata. Hertil kommer, at der for en række unoterede aktier ikke har været omsætning heri i en årrække. Målingen er således forbundet med usikkerhed.

Udskudte skatteaktiver: udskudte skatteaktiver indregnes for alle uudnyttede skattemæssige underskud, i den udstrækning det anses for sandsynligt, at der inden for en overskuelig årrække realiseres skattemæssige overskud, hvori underskuddene kan modregnes. Fastlæggelse af, hvor stort et beløb der kan indregnes som udskudte skatteaktiver, baseres på skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelsen af fremtidige skattepligtige overskud. Budgetter over Sparekassens udvikling er forbundet med skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelsen af fremtidige skattepligtige overskud. Pr. 31.12.2015 har Sparekassen vurderet, at et udskudt skatteaktiv på 1,8 mio. kr. vedrørende skattemæssigt underskud vil kunne realiseres inden for en fremtidig periode på 2 – 3 år.

Sparekassens markedsrisici fremgår af note 26, 27 og 28.

Solvens- og kapitalberedskab¹: en samlede **egenkapital** er pr. 31.12.2015 opgjort til 170,7 mio. kr. efter årets overskud er tillagt. Pr. 31.12.2014 udgjorde egenkapitalen 146,1 mio. kr. Årets overskud udgør 9,8 mio. kr., og der har været en tilgang i garantkapitalen på 9,9 mio. kr. – primært som følge af købet af kunder. Der er udbetalt garantkapital for 7,6 mio. kr. En del af denne udbetalte garantkapital, er sket på Sparekassens opfordring, idet ledelsen ikke har et ønske om såkaldte storgaranter, men alene ønske om garantier med en kapital i størrelsesordenen tkr. 5 – tkr. 100. Udbetalte garantrenter i 2015 vedrørende 2014 udgør 3,1 mio. kr. minus 0,7 mio. kr. som skat af renterne, som ligeledes fratrækkes egenkapitalen. Egenkapitalen består desuden af overført overskud, og udstedt hybrid kernekapital.

Sparekassens **solvens** er opgjort til 17,4 % pr. 31.12.2015 mod 14,9 % pr. 31.12.2015. Solvensen er påvirket af fusionen med Vistoft Sparekasse og køb af kunder, idet immaterielle aktiver fragår direkte i kapitalen, samt af udstedelse af hybrid kernekapital i november 2015. Solvensen er fortsat over lovens minimumskrav på 8,0 %.

Sparekassen skal ud over at opgøre den faktiske kapitalprocent, også jf. § 124, stk. 4 i lov om finansiel virksomhed opgøre det **individuelle solvensbehov**, hvilket pr. 31.12.2015 er opgjort til 10,9 % efter 8+ modellen. Sparekassen vurderer løbende metoden til opgørelse af det individuelle solvensbehov.

Opgørelsen af solvensbehovet er baseret på bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov og på Finanstilsynets vejledning herom.

¹ Sparekassens solvensbehov og dermed solvensoverdækningen er ikke omfattet af revisionen af årsregnskabet.

Ved beregning af solvensbehovet efter 8+ modellen, tages der udgangspunkt i minimumslovkravet på 8,0 % af den samlede risikoeksponering, hvortil lægges risici og forhold som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen af risikoeksponeringen. Almindelige risici er således dækket af 8 % kravet, og jf. Finanstilsynets vejledning skal der tages stilling til, om instituttet driver en forretning som nødvendiggør tillæg – ex. direktionens tilladelse til at tage markeds- og valutarisici. Sparekassen har på baggrund af det således beregnede solvensbehov opgjort en umiddelbar overdækning på 6,5 %-point - eller forskellen mellem det nuværende solvensbehov og kapitalprocenten.

Risikoeksponeringen er den beregnede risiko forbundet med Sparekassens forretningsområde. Opgørelsen af risikoeksponeringen sker ved, at aktiverne, poster med markedsrisiko og eksponeringer i form af garantier vægtes efter standardvægte afhængig af de enkelte posters art og modpost, lige som der også tages højde for eventuel sikkerhedsstillelse. Endvidere sker der tillæg til dækning af Sparekassens operationelle risici.

Forskellen mellem kapitalprocenten og solvensbehov overholder i modellen den vedtagne forretningsmodel, som foreskriver en margin på mindst 3 %-point.

Delelementerne i opgørelsen af det individuelle solvensbehov viser, at den væsentligste del af behovet naturligt er affødt af Sparekassens primære forretningsområder. Elementerne i opgørelse af solvensbehovet fremgår af nedenstående tabel i henholdsvis 2015 og 2014.

Risikoområder	2015		2014	
	8+ modellen i kr. 1.000	I % af vægtede poster	8+ modellen i kr. 1.000	I % af vægtede poster
Kreditrisici	25.249	2,725 %	20.444	2,062 %
Markedsrisici	1.578	0,166 %	1.854	0,193 %
Operationelle risici	0,00	0,000 %	0	0,000 %
Øvrige risici	0,00	0,000 %	0	0,000 %
Lovbestemte krav	76.213	8,000 %	76.884	8,000 %
Samlet kapitalbe- hov/solvensbehov	103.040	10,891	99.182	10,255

Sparekassen skulle fra 1. januar 2014 følge de nye regler i CRD IV direktivet - herunder CRR forordningen - ved beregning af solvens.

Sparekassens kapitalfremskrivning viser, at Sparekassen gennem de kommende års indfasning, fortsat skal have fokus på konsolidering ved overskudsgivende drift.

De højere minimumskapitalkrav samt større krav til kvaliteten af kapitalen, vil reducere Sparekassens kapitalbuffer. Ved fuld indfasning i 2019 stiger kapitalkravet op til 13 % af risikoeksponeringen. For Sparekassen vil dette medføre et krav om minimum 123,8 mio. kr. i kapitalgrundlag. Sparekassens nuværende kapitalgrundlag kan opgøres til 166,2 mio. kr. Ud over det forventede kapitalkrav på 13 %, forventer Sparekassen at skulle opfylde et individuelt solvensbehov. Ved Sparekassens nuværende individuelle solvensbehov opgjort til 10,9 % vil Sparekassen allerede på nuværende kunne opfylde dette krav.

Sparekassens kapital kan sammenlignes med kapitalkravene i CRD IV, og kan illustreres således:

	Sparekassens kapitalgrundlag 2015 %	Formelt kapital- krav 2015 %	Formelt kapital- krav 2016 %	Formelt kapital- krav 2019 %
Egentlig kernekapital	13,0	4,5	4,5	4,5
Kapitalgrundlag	17,4	8,0	* 9,625	* 13,0
Solvensbehov	10,9	over 8	over 8	over 8

* heri indgår konjunkturbuffer fuldt ud.

Likviditetsberedskab: Sparekassens ledelse har løbende haft fokus på likviditeten, men da Sparekassen altid har haft som mål, at have en god balance mellem størrelsen af indlån og udlån - og da der dermed også i hele året 2015 har været indlånsoverskud - har likviditetssituationen aldrig været anspændt for Sparekassen Djursland. Indlånsoverskuddet kan ultimo 2015 opgøres til 540,2 mio. kr.

Pr. 31. december 2015 er Sparekassens likviditet opgjort i henhold til lov om finansiel virksomhed og udgjorde 412,9 %. Sparekassen har herved en overdækning på 312,9 %, svarende til 503,4 mio. kr. i forhold til kravene i lov om finansiel virksomhed. Overdækningen er dermed komfortabelt over Sparekassens eget krav til overdækning, som til en hver tid skal være over 50 %.

Sparekassen har et stærkt likviditetsberedskab, og en stresstest som gennemføres løbende, viser da også at Sparekassen har tilstrækkelig likviditet på både kort og lang sigt.

Sparekassen har siden 1. kvartal 2014 indberettet det nye krav til likviditet Liquidity Coverage Ratio (LCR) i henhold til de nye kapitaldækningsregler, men skal først efterleve dem fra 1. oktober 2015, hvor de indføres frem til 2018. Sparekassens foreløbige beregninger viser, at Sparekassen lever op til de nye krav, som de er udformet. LCR beregnes som beholdning af højkvalitets likvide aktiver i forhold til netto cash-outflow over de kommende 30 dage, og indføres i perioden 2015 -2018 jf. nedenstående tabel.

	2015	2016	2017	2018
LCR >	60%	70%	80%	100%

LCR-kravet, som indføres gradvist frem mod 2018.

Ultimo 2014 udgjorde udlånsprocenten – udlån tillagt nedskrivning i forhold til indlån – 61,5 %.

En specifikation af Sparekassens indlånsbestand pr. 31. december 2015 viser, at en stor del af Sparekassens indlån fortsat er dækket af Garantiformuen – hele 85,1 %. Som følge af den høje dækning forventer Sparekassens ledelse fortsat ikke, der vil blive udtræk af indlån af betydning.

3. Hoved- og nøgletal

Resultatopgørelse	2015 tkr.	2014 tkr.	2013 tkr.	2012 tkr.	2011 tkr.
Netto rente- og gebyrindtægter.....	82.448	74.407	67.526	66.563	62.397
Kursreguleringer.....	-2.865	-2.027	3.010	6.377	-9.429
Andre driftsindtægter.....	6.061	1.124	0	0	0
Udgifter til personale og administration.....	55.823	52.038	50.031	48.619	49.921
Andre driftsudgifter.....	3.668	2.934	3.093	2.168	565
Nedskrivninger på udlån m.v.	10.930	6.405	7.046	5.240	22.453
Resultat før skat.....	12.150	10.158	6.844	14.766	-22.522
Skat.....	2.355	1.535	2.345	+647	+1.309
Årets resultat.....	9.795	8.623	4.499	15.413	-21.213

Balance	2015 tkr.	2014 tkr.	2013 tkr.	2012 tkr.	2011 tkr.
Udlån	774.411	754.777	635.347	611.458	656.863
Indlån	1.314.593	1.180.072	962.950	908.185	909.424
Egenkapital.....	155.668	146.088	164.449	161.419	149.633
Aktiver i alt.....	1.552.538	1.391.596	1.162.036	1.086.210	1.076.164

Nøgletal	2015	2014	2013	2012	2011
Kapitalprocent	17,4	14,9	16,9	16,8	13,2
Kernekapitalprocent	14,1	12,2	16,9	16,8	13,2
Egenkapitalforrentning før skat.....	8,1	6,5	4,2	9,5	-13,5
Egenkapitalforrentning efter skat	6,5	6,1	2,8	9,9	-12,7
Basisindtjening pr. omkostningskrone	1,41	1,33	1,19	1,26	1,18
Indtjening pr. omkostningskrone.....	1,17	1,16	1,11	1,25	0,71
Renterisiko.....	2,6	2,8	2,4	1,1	1,0
Valutaposition	0,9	0,8	0,7	0,7	16,5
Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån.....	61,5	66,2	69,8	72,0	77,6
Udlån i forhold til egenkapital.....	5,0	5,2	3,9	3,8	4,4
Årets udlånsvækst.....	2,6	18,8	3,9	-6,9	-5,2
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	312,9	261,1	301,8	284,6	213,4
Summen af store eksponeringer	51,2	75,4	42,4	44,8	72,6
Årets nedskrivningsprocent.....	1,0	0,6	0,9	0,7	2,6
Akkumuleret nedskrivningsprocent.....	3,3	2,6	4,8	5,6	5,7
Afkastningsgrad	0,8	0,7	0,6	1,4	-2,1
Andel af tilgodehavender med nedsat rente.....	2,11	0,85	3,53	4,89	2,24

Noter - resultatopgørelse og balance

	2015 tkr.	2014 tkr.
4. Renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	10	33
Udlån og andre tilgodehavender	56.458	53.404
Obligationer	6.310	8.968
Øvrige renteindtægter	-16	19
I alt renteudgifter.....	62.762	62.424
5. Renteudgifter		
Kreditinstitutter og centralbanker	68	75
Indlån og anden gæld.....	5.140	6.854
Efterstillede kapitalindskud	2.716	819
Øvrige renteudgifter	1	44
I alt renteudgifter.....	7.925	7.792
6. Gebyrer og provisionsindtægter		
Værdipapirhandel og depoter	3.268	2.190
Betalingsformidling	4.589	4.219
Lånesagsgebyrer	11.117	7.001
Garantiprovision	1.107	981
Øvrige gebyrer og provisioner.....	8.341	5.469
I alt gebyrer og provisionsindtægter.....	28.422	19.860
7. Kursreguleringer		
Andre udlån og tilgodehavender til dagsværdi	455	54
Obligationer	-7.485	-7.550
Aktier m.v.	3.774	5.088
Valuta	366	327
Aktiver tilknyttet puljeordninger	10.790	5.165
Indlån i puljeordninger	-10.790	-5.165
Øvrige aktiver	25	54
I alt kursreguleringer	-2.865	2.027
8. Nettorente- og gebyrindtægter og kursreguleringer fordelt på aktivitetsområder		
Filialnet.....	74.516	63.597
Markedsaktivitet	2.775	6.959
Øvrige	2.292	1.824
I alt nettorente- og gebyrindtægter og kursreguleringer fordelt	79.583	72.380

	2015 tkr.	2014 tkr.
9. Udgifter til personale og administration		
Lønninger og vederlag til direktion, bestyrelse og væsentlige risikotagere:		
Direktion	1.542	1.516
Antal af direktionsmedlemmer	1	1
Bestyrelse	514	523
Antal af bestyrelsesmedlemmer	9	9
I alt	2.056	2.039
Specifikation af vederlag til direktion:		
Peter Lading Sørensen		
Løn, fri bil, reg. feriepengeforpligtelse m.m.	1.542	1.516
I alt	1.542	1.516
Specifikation af vederlag til bestyrelse:		
Formand Christian St. Nielsen	114	114
Næstformand Paul Busk Jensen	57	57
Særlig regnskabskyndig Leif Rygaard Jensen	80	80
Palle Knudsen	46	46
Christian Greve	46	46
Jan Ellegaard	46	46
Karen F. Lisvad	46	46
Pernille Bønløkke – indtrådt 1. april 2015	34	0
Lene Brejnegaard – indtrådt 1. november 2015	8	0
Anne-Mette Andersen – udtrådt 31. marts 2015	11	46
Torben Katholm – udtrådt 31. marts 2015	11	46
Peter Heydorn Christensen – udtrådt 31. juli 2015	15	0
Personaleudgifter:		
Lønninger	26.479	25.999
Pensioner	2.888	2.591
Udgifter til social sikring	4.259	3.654
I alt	33.626	32.244
heraf ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil:		
Lønninger	2.550	2.233
Pensioner	272	238
Udgifter til social sikring	360	291
I alt	3.182	2.762
Antal ansatte med indflydelse på Sparekassens risikoprofil ..	4	3
Antallet af ansatte med væsentlig indflydelse er ændret fra 3 til 4 pr. 1/7-2015.		
Øvrige administrationsudgifter	20.141	17.755
I alt udgifter til personale og administration	55.823	52.038

Noter - resultatopgørelse og balance

Pensionstilsagn

Sparekassen har ikke givet pensionstilsagn til nuværende eller forhenværende medlemmer af Sparekassens direktion.

Incitamentsprogrammer

Der er ikke fastsat særlige incitamentsprogrammer for bestyrelse, direktion, medarbejdere eller væsentlige riskotagere.

Aflønning

Sparekassens bestyrelse, direktion og medarbejdere aflønnes alle med fast vederlag. Der sker ikke aflønning af repræsentantskabsmedlemmer.

	2015 tkr.	2014 tkr.
Antal beskæftigede		
Det gennemsnitlige antal beskæftigede omregnet til heltidsbeskæftigede:		
Ansatte beskæftigede med kreditinstitutvirksomhed	53,19	49,91
Øvrige	0,05	0,32
I alt	53,24	50,23
Revisionshonorar		
Lovpligtig revision af årsregnskabet	319	319
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	65	55
Andre ydelser.....	175	361
Samlet udgiftsført honorar til revisionsvirksomheder	559	735
10. Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender i regnskabsåret		
Individuelle nedskrivninger på udlån og garantier		
Nedskrivninger	14.426	13.513
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår ..	-2.857	-6.213
Værdiregulering af overtagne aktiver	678	674
Individuelle nedskrivninger m.v. i alt.....	12.247	7.974
Gruppevise nedskrivninger		
Nedskrivninger	1.005	149
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår ..	0	-319
Gruppevise nedskrivninger m.v. i alt.....	1.005	-170
Samlede nedskrivninger		
Individuelle og gruppevise nedskrivninger i alt i årets løb.....	13.252	7.804
Endelig tabt (afskrevet) uden forudgående hensættelse	482	603
Renter af nedskrevne fordringer	-1.860	-1.598
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-944	-404
Årets resultatpåvirkning af nedskrivninger i alt	10.930	6.405

Noter - resultatopgørelse og balance

	2015 tkr.	2014 tkr.
Individuelle nedskrivninger		
Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender primo.....	22.695	34.066
Årets nedskrivninger.....	14.426	13.512
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår ..	-2.856	-6.213
Endeligt tabt tidligere individuelt nedskrevet.....	-4.357	-18.670
Individuelle nedskrivninger på udlån ultimo.....	29.908	22.695
Gruppevise nedskrivninger		
Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender primo.....	3.190	3.021
Årets nedskrivninger.....	1.005	149
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår ..	-231	-319
Overtaget nedskrivninger ved fusion.....	231	339
Gruppevise nedskrivninger på udlån ultimo	4.195	3.190
Nedskrivninger og værdiregulering på udlån og andre tilgodehavender		
Individuelle nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender ...	29.908	22.695
Gruppevise nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender.....	4.195	3.190
Værdiregulering på overtagne udlån	26.104	24.069
Værdiregulering på udlån og andre tilgodehavender i alt.....	60.207	49.954
11. Skat		
Regulering af udskudt skat som følge af ændret skatteprocent	-23	172
Regulering af udskudt skat	-1.533	-801
Årets regulering af udskudt skat	-1.556	-629
Skat af egenkapitalbevægelser.....	-799	-906
Skat i alt i resultatopgørelsen	-2.355	-1.535
Beregning af effektiv skatteprocent		
Selskabsskatteprocent i Danmark.....	23,5 %	24,5 %
Regulering for skat af skattefrie indtægter og ikke fradragsberettigede omkostninger m.v.	-3,9 %	-11,1 %
Regulering som følge af nedsat skatteprocent	-0,2 %	1,7 %
Effektiv skatteprocent	19,4 %	15,1 %
Udskudte skatteaktiver og skattepassiver specificeres således:		
Materielle aktiver.....	758	971
Immaterielle aktiver, skattemæssigt	1.260	2.075
Udlån	1.173	1.064
Skattemæssige underskud.....	1.848	2.497
Andre aktiver og passiver	48	36
Udskudte skatteaktiver og skattepassiver netto.....	5.087	6.643

De aktiverede underskud forventes udnyttet i løbet af 2 – 3 år.

Noter - resultatopgørelse og balance

	2015 tkr.	2014 tkr.
12. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	13.565	25.888
I alt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker ..	13.565	25.888
13. Aktivposter fordelt efter restløbetider		
<i>Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker</i>		
Anfordring	13.565	25.888
I alt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker ...	13.565	25.888
<i>Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi</i>		
Anfordring	10.858	10.429
I alt udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi.....	10.858	10.429
<i>Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris</i>		
Til og med 3 måneder	27.693	33.430
Over 3 måneder til og med 1 år	202.894	213.791
Over 1 år til og med 5 år	292.714	264.779
Over 5 år	240.252	232.348
I alt udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris..	763.553	744.348
14. Relativ fordeling af udlån opgjort til amortiseret kostpris og garantidebitorer		
1. Offentlige myndigheder	0,0 %	0,0 %
2. Erhverv, herunder:		
a) Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri.....	9,3 %	14,8 %
b) Industri og råstofindvinding	2,9 %	2,4 %
c) Energiforsyning	0,3 %	0,2 %
d) Bygge- og anlæg.....	4,5 %	4,6 %
e) Handel.....	6,4 %	6,7 %
f) Transport, hoteller og restauranter	2,5 %	3,2 %
g) Information og kommunikation.....	0,1 %	0,3 %
h) Finansiering og forsikring	1,3 %	1,8 %
i) Fast ejendom	6,2 %	4,2 %
j) Øvrige erhverv	7,4 %	4,2 %
Erhverv i alt.....	40,9 %	42,4 %
3. Private	59,1 %	57,6 %
I alt (pkt.1-3)	100,0 %	100,0 %

Fordelingen er i overensstemmelse med branchekategorier, som anvendes af Danmarks Statistik og Nationalbanken.

	2015 tkr.	2014 tkr.
15. Nedskrivninger af udlån og tilgodehavender		
Udlån, hvor der er indtruffet objekt indikation for værdiforringelse, som er indregnet i balancen med en regnskabsmæssig værdi større end 0.		
Individuelle nedskrivninger:		
Værdiansættelse af lån med OIV før nedskrivning	158.336	198.804
Nedskrivning – inkl. værdiregulering på overtagne udlån	40.283	29.330
Værdiansættelse af lån med OIV efter nedskrivning.....	118.053	169.474
Gruppevise nedskrivninger:		
Værdiansættelse af lån med OIV før nedskrivning	672.960	519.381
Nedskrivning	4.195	3.190
Værdiansættelse af lån med OIV efter nedskrivning.....	668.765	516.191

Standardvilkår

Erhvervskunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra Sparekassens side på 3 måneder. Ved misligholdelse er det dog muligt for Sparekassen at tilsidesætte dette. Ved nyudlån, låneforhøjelser samt lån mod sikkerheder stilles der normalt krav om, at kunden løbende afleverer økonomiske oplysninger til Sparekassen.

Privatkunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra Sparekassens side på 3 måneder. Fastforrentede pantebreve er dog uopsigelige fra Sparekassens side i hele udlånsperioden. Ved misligholdelse er det dog muligt for Sparekassen at tilsidesætte dette. Der stilles normalt krav om økonomiske oplysninger ved nyudlån samt ændringer til eksisterende udlån.

Beskrivelse af sikkerheder

Sparekassen ønsker, i det omfang det er muligt, at reducere risikoen i forbindelse med indgåede forretninger med sine kunder ved, at modtage sikkerheder i form af pant i fysiske aktiver, værdipapirer, bankindeståender m.v. samt via modtagne garantier, kautioner, tilbagetrædelseserklæringer m.v. De mest anvendte sikkerheder er pant i fast ejendom og værdipapirer. Sparekassen overvåger løbende værdien af de modtagne sikkerheder.

Noter - resultatopgørelse og balance

	2015 tkr.	2014 tkr.
16. Immaterielle aktiver		
Goodwill		
<i>Kostprisen</i>		
Kostpris primo	3.531	0
Tilgang i årets løb	7.557	3.531
Goodwill ultimo i alt	11.088	3.531
Kunderelationer		
<i>Kostprisen</i>		
Kostpris primo	3.857	0
Tilgang i årets løb	7.896	3.857
Samlet kostpris ultimo	11.753	3.857
Ned- og afskrivninger		
Ned- og afskrivninger primo	144	0
Årets afskrivninger	979	144
Tilbageførsel af afskrivninger	0	0
Samlede ned- og afskrivninger ultimo	1.123	144
Kunderelationer ultimo i alt	10.630	3.713
Immaterielle aktiver ultimo i alt	21.718	7.244

Værdiforringelsestest: testen sammenholder den regnskabsmæssige værdi med den estimerede nutidsværdi af forventede fremtidige pengestrømmer (nytteværdi). Den særlige gældsstruktur i finansielle virksomheder medfører, at beregningsgrundlaget for nutidsværdien af fremtidige betalingsstrømme baseres på en forenklet egenkapitalmodel.

Egenkapitalmodellen tager udgangspunkt i afdelingens netto rente- og gebyrindtægter fratrukket direkte lønomkostninger samt andel af fælles omkostninger realiseret i 2015. Der kalkuleres med en vækst på 5 % fra 2015 -2016, idet kunderne købt af Sparekassen Kronjylland overtages pr. april 2015. Desuden fratrækkes forventet nedskrivningsbehov.

Værdiforringelsestest har i 2015 ikke givet anledning til nedskrivning af immaterielle aktiver.

Cash flow i terminalperioden

Cash flow i terminalperioden repræsenterer indtjening i de foregående år voksende med en konstant rate. Væksten er fastsat til 1 %. Væksten er fastsat på baggrund af forventninger til vækst i makroøkonomien.

Diskonteringsfaktoren

Diskonteringsfaktoren, som er anvendt til at beregne den tilbagediskonterede værdi af fremtidigt cash flow er 8,1 % før skat ved 22 % skat svarende til Sparekassens forventede afkastkrav på egenkapital og fremmed kapital. Efter skat udgør diskonteringsfaktoren 10,1 %

Noter - resultatopgørelse og balance

	2015 tkr.	2014 tkr.
Primære forudsætninger:		
Erhvervet goodwill	11.088	3.531
Budgetperiode.....	5 år	5 år
Gennemsnitlig årlig vækst i budgetperioden	1,0 %	1,0 %
Gennemsnitlig årlig vækst i terminalperioden.....	1,0 %	1,0 %
Diskonteringsfaktor før skat	8,1 %	8,1 %
Diskonteringsfaktor efter skat.....	10,1 %	10,1 %

17. Grunde og bygninger

Domicilejendomme

Omvurderet værdi primo	15.660	13.195
Tilgang i årets løb	797	2.914
Afgang i årets løb	0	0
Årets afskrivninger	-503	-461
Værdiændringer, indregnet i anden totalindkomst	-312	-147
Op- og nedskrivninger	18	159
Omvurderet værdi ultimo.....	15.660	15.660

Sparekassens domicilejendomme er omvurderet til dagsværdi pr. 31.12.2013 af statsaut. ejendomsmægler & valuar MDE. Ejendommen Knebel Bygade 21A, 8420 Knebel er dog vurderet til dagsværdi i forbindelse med fusion med Vistoft Sparekasse af statsaut. ejendomsmægler & valuar MDE.

18. Øvrige materielle aktiver

Kostprisen

Kostpris primo	21.790	19.585
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer.....	2.016	2.205
Afgang i årets løb	4.516	0
Samlet kostpris ultimo.....	19.290	21.790

Ned- og afskrivninger

Ned- og afskrivninger primo	14.901	13.379
Årets afskrivninger	1.608	1.522
Tilbageførsel af afskrivninger.....	4.516	0
Samlede ned- og afskrivninger ultimo	11.993	14.901
Øvrige materielle anlægsaktiver ultimo i alt.....	7.297	6.889

Noter - resultatopgørelse og balance

	2015 tkr.	2014 tkr.
19. Indlån fordelt efter restløbetider		
<i>Indlån og anden gæld</i>		
Anfordring	1.032.548	912.326
Til og med 3 måneder	20.122	61.103
Over 3 måneder til og med 1 år	6.065	5.232
Over 1 år til og med 5 år	35.600	29.989
Over 5 år	93.518	97.538
I alt indlån og anden gæld	1.187.853	1.106.188
20. Indlån og anden gæld fordelt efter type		
<i>Indlån og anden gæld</i>		
Anfordring	1.032.548	918.712
Tidsindskud	22.424	50.419
Særlige indlånsformer	132.881	137.057
I alt indlån og anden gæld	1.187.853	1.106.188
21. Udstedte obligationer til amortiseret kostpris		
<i>Fordeling på restløbetider</i>		
Anfordring	0	852
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	852
22. Efterstillede kapitalindskud		
Efterstillede kapitalindskud, der kan medregnes ved opgørelse af kapitalgrundlaget efter reglerne i CRR	36.000	36.000

Supplerende kapital: 36 mio. kr. udstedt 1. september 2014, fast rente 7,35 % p.a. frem til 1. september 2019. Herefter CIBOR3 + 6,53 % i margin. Kapitalen er konverterbar til garantkapital, såfremt Sparekassens egentlige kernekapitalprocent falder til under 7 %.

23. Regnskabsmæssig sikring

Sparekassen har ikke foretaget sikring af poster i balancen ved anvendelse af finansielle instrumenter.

24. Nærtstående parter

Transaktioner med nærtstående parter sker på markedsvilkår. Et lån har ikke været ydet på markedsvilkår, idet der var bevilget fast rente, 1,395 % p.a. Lånet er indfriet primo 2016.

Nærtstående parter med bestemmende indflydelse over Sparekassen:

Ingen har bestemmende indflydelse.

Noter - resultatopgørelse og balance

	2015 tkr.	2014 tkr.
Transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret		
Størrelsen af lån til – samt pant, kaution eller garanti med oplysninger om de væsentligste vilkår – stillet for nedennævnte ledelsesmedlemmer		
Direktion		
Lån m.v.	50	50
Sikkerhedsstillelser	0	0
Rentesatsen på lån m.v. til direktionen og evt. dennes nærtstående parter lån var ultimo 2015 0 % p.a. (MasterCard)		
Bestyrelse		
Lån m.v.	23.721	27.015
Sikkerhedsstillelser	12.512	15.619

Rentesatsen på lån m.v. til bestyrelsen og evt. dennes nærtstående parter lån lå ultimo 2015 i intervallet 1,395 % – 13,000 %. Satserne omfatter også evt. lån til medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

Alle lån, kreditter m.v. til direktion og bestyrelse er ydet til normale og sædvanlige markedsmæssige vilkår, herunder såvel rente- som garantiprovisionssatser.

25. Retssager m.v.

Sparekassen er ikke bekendt med mulige retssag.

26. Markedsrisici

Renterisiko på gældsinstrumenter

Fordelt på valutaer

DKK	3.495	3.292
EUR	0	0
NOK	0	0
TRY	0	0
I alt renterisiko på positioner.....	3.495	3.292

Renterisiko i % af kernekapital efter fradrag	2,6 %	2,8 %
--	--------------	--------------

Renterisikoen er udtryk for det forventede tab på rentepositioner som følge af en stigning i renten på 1 %.

Noter - resultatopgørelse og balance

	2015 tkr.	2014 tkr.
27. Valutarisiko		
Valutakursindikator 1	1.245	913
Valutaindikator 1 i % af kernekapital efter fradrag	0,9 %	0,8 %
Valutarisikoen er udtryk for risikoen for tab på Sparekassens positioner i fremmed valuta, når valutakursen ændrer sig negativt med 2 % i forhold til eksponering. Valutaindikator 1 beregnes som den største sum af henholdsvis positioner i valuta, hvor Sparekassen har et nettotilgodehavende, og sum af positioner i valuta, hvor Sparekassen har nettogæld. Den største af disse positioner sættes i forhold til kernekapitalen efter fradrag. Med udgangspunkt i Sparekassens positioner i EUR og øvrige valutaer er kursfølsomheden vurderet i forhold til opgørelsen af en sandsynlig valuta-kursrisiko. Kursrisikoen i forhold til EUR skønnes at udgøre 2,25 %, mens kursrisikoen på øvrige valutaer skønnes til at udgøre 12,0 %.		
Positioner i EUR	918	551
Valutarisiko 2,25 %	21	12
Positioner i andre valutaer	327	362
Valutarisiko 12 %	39	43
Negativ effekt på årets resultat før skat	60	55
Negativ effekt på egenkapital	46	42

28. Aktierisiko

Beholdning unoterede aktier og andre kapitalandele.....	38.361	41.859
I alt aktieportefølje	38.361	41.859
Aktieeksponering i % af kernekapital efter fradrag.....	0,0 %	0,0 %

Sparekassens aktieeksponering opgøres som Sparekassens beholdning af børsnoterede aktier i % af kernekapitalen efter fradrag - andre kapitalandele indgår ikke i beregningen, men påvirker Sparekassens aktierisiko, og indgår i den følgende beregning.

Aktierisikoen er udtryk for risikoen for tab på porteføljen, når aktiekurserne falder.

Sandsynlige kurstab opgøres i forhold til et kurstab på 30 % på børsnoterede aktier, og i forhold til et kurstab på 15 % på unoterede aktier.

Noter - resultatopgørelse og balance

	2015 tkr.	2014 tkr.
Kursfald på 15 % - unoterede aktier	5.754	6.279
Negativ effekt på årets resultat før skat	5.754	6.279
Negativ effekt på egenkapital	4.402	4.741

Pantsætninger

Sparekassen har ikke stillet pant eller anden sikkerhed i aktiver

Eventualforpligtelser

Finansgarantier	43.554	28.991
Tabsgarantier for realkreditudlån	109.005	72.322
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	32.544	32.297
Øvrige eventualforpligtelser	29.075	62.684
I alt	214.178	196.294

Andre forpligtede aftaler

Øvrige forpligtelser	40.612	36.894
I alt	40.612	36.894

Sparekassen anvender Skandinavisk Data Center A/S som datacentral. Ved udtræden af denne aftale inden for aftalens opsigelsesperiode er Sparekassen maksimalt pligtig til at skulle betale 34,0 mio. kr. svarende til, hvad der skulle være betalt i 48 måneder + Sparekassens andel af immaterielle anlægsaktiver.

Den resterende del af forpligtelsen er Sparekassens huslejeforpligtelser i.f.m. leje af lokaler til Sparekassens afdelinger i Allingåbro og i Auning.

Noter - resultatopgørelse og balance

	2015 tkr.	2014 tkr.
29. Pensionspuljer		
Resultatopgørelse		
Renteindtægter/terminspræmie af:		
Øvrige obligationer	1.279	713
Renteindtægter i alt	1.279	713
Udbytte af:		
Udbytte af aktier m.v.	422	113
Investeringsforeningsandele	757	210
Udbytte i alt	1.179	323
Kursregulering af:		
Øvrige obligationer m.v.	-1.186	58
Aktier m.v.	4.095	1.244
Investeringsforeningsandele	5.745	3.151
Valuta	11	-9
I alt kursregulering	8.665	4.444
Gebyrer og provisionsudgifter	334	315
Puljernes resultat	10.789	5.165
Balanceoplysninger		
Aktiver		
Kontantindestående	6.486	2.854
Øvrige obligationer	60.932	33.644
Øvrige aktier	19.425	11.060
Investeringsforeningsandele	38.770	25.578
Andet	1.128	748
Aktiver i alt	126.741	73.884
Passiver		
Samlet indlån	126.741	73.884
Passiver i alt	126.741	73.884

	2015 tkr.	2014 tkr.
Kapitalgrundlag opgjort på baggrund af Kapitalkravsforordningen - CRR		
Egenkapital	155.058	145.235
Opskrivningshenlæggelser	610	853
Egentlig kernekapital før fradrag	155.668	146.088
Foreslået udbytte	-1.695	-3.127
Immaterielle aktiver	-21.718	-7.244
Udskudt aktiveret skatteaktiv	-1.848	-2.497
Øvrige fradrag	-6.743	-16.198
Egentlig kernekapital efter fradrag	123.664	117.022
Hybrid kernekapital	15.000	0
Kernekapital før fradrag	138.664	0
Øvrige fradrag	-4.246	0
Kernekapital efter fradrag	134.418	117.022
Supplerende kapital	36.000	36.000
Kapitalgrundlag før fradrag	170.418	153.022
Øvrige fradrag	-4.246	-9.531
Kapitalgrundlag efter fradrag	166.172	143.491
Kreditrisiko	715.561	748.093
Markedsrisiko	102.946	92.874
Operationel risiko	134.154	120.083
Risikoeksponering	952.661	961.050
Kapitalprocent jf. artikel 92 i Kapitalkravsforordningen - CRR beregnet som kapitalgrundlag efter fradrag i procent af risikoeksponering i alt		
	17,4 %	14,9 %
Minimumskapitalkrav jf. artikel 93 i Kapitalkravsforordningen - CRR	37.313	37.218
Sparekassens individuelle solvensbehov¹ jfr. lov om finansiel virksomhed § 124 stk. 3 er pr. 31.12.2015 opgjort efter Kreditreservationsmodellen – 8+		
	10,9 %	10,3 %

¹ Opgørelsen af solvensbehovet er ikke omfattet af revision af årsregnskabet.